

Aleg. VII.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie budowy gmachu na pomieszczenie Wysokiego Sejmu i Wydziału krajowego.

Wysoki Sejmie!

Przedewszystkiem uważa Wydział krajowy za stosowne przytoczyć:

I. Bieg historyczny

tej sprawy.

Na posiedzeniu z dnia 14. października 1869 wydał Wysoki Sejm uchwałę treści następującej:

1. Ma być wybudowany lub też na własność kraju nabyty i stosownie urządzony gmach dla obrad Sejmu i pomieszczenia Wydziału krajowego;
2. Sejm przeznacza tymczasowo kwotę 10.000 złr. na roboty przygotowawcze;
3. Wydział krajowy przedłoży Sejmowi na najbliższej sesji wnioski do operacji finansowej na pokrycie kosztów budowy lub zakupna odpowiedniej realności, tudzież plany i kosztorysy dotyczące.

Stosownie do tego polecenia przedłożył Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi dnia 10. lipca 1871 swój wniosek na upoważnienie Wydziału krajowego:

1. do zakupienia na rzecz kraju odpowiedniej części ogrodu, należącego do zakładu narodowego imienia Ossolińskich;
2. do rozpisania konkursu na dostarczenie planów i kosztorysów i rozpoczęcia budowy na podstawie planu, za najstosowniejszy uznanego;
3. do poczynienia kroków celem uzyskania środków pieniężnych i przedłożenia w tej mierze Sejmowi odpowiednich wniosków.

Wysoki Sejm nie przychylił się do tego wniosku, lecz na posiedzeniu z dnia 13. października 1871 wykonanie powyższej uchwały swej z dnia 14. października 1869 względem zakupu lub wybudowania odpowiedniego gmachu odroczył do czasu, który w przyszłości uzna za właściwy, zaś nad wnioskiem Wydziału krajowego przeszedł do porządku dziennego.

Od tego czasu kwestya ta spoczywała w zawieszeniu przez trzy lata, bo do roku 1874.

W tym roku poruszył Wydział krajowy sprawozdaniem z dnia 14. sierpnia 1874 na nowo tę kwestyę w Wysokiej Izbie, a przedstawivszy konieczność przystąpienia do wybudowania gmachu na pomieszczenie Sejmu i Wydziału krajowego, prosił Wysokiego Sejmu o upoważnienie do przedsięwzięcia przygotowawczych czynności i do udzielenia sumy 25.000 złr. na koszta z temi czynnościami połączone.

Wysoki Sejm w uznaniu powodów przez Wydział krajowy przytoczonych, wydał na posiedzeniu z dnia 5. października 1874 uchwałę treści następującej:

„Podnosząc uchwałę swoją z dnia 14. października 1869, a mianowicie ustęp jej „orzekający, iż ma być wybudowany gmach dla obrad Sejmu i pomieszczenia Wydziału krajowego; Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, iżby bezzwłocznie przystąpił do przygotowawczych czynności i przedłożył Sejmowi na następnej sesji do „uchwalenia umowę o grunt pod budowę, plany gmachu z kosztorysami i plan finansowy, bacząc uważnie na to, że koszt budowy nie ma przechodzić sumy 500.000 „złr., i że w końcu budowa ta ma być w drodze przedsiębiorstwa wykonaną.“

Na przygotowawcze roboty przeznaczył Wysoki Sejm sumę 15.000 złr.

W częściowem wykonaniu tej uchwały, bo krótki czas między sesją jesienną 1874 a sesją wiosenną 1875 nie wystarczył już na przedsięwzięcie wszystkich powyżej polecanych czynności, a mianowicie na wypracowanie konkursowych planów i kosztorysów,— przedłożył Wydział krajowy sprawozdaniem z dnia 23. marca 1875 Wysokiej Izbie wniosek na upoważnienie Wydziału krajowego do nabycia na rzecz kraju realności we Lwowie pod l. 717²/₄ położonej i do asygnowania potrzebnych na to funduszków.

Jakoż Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 19. kwietnia 1875 upoważnił Wydział krajowy do kupienia całej tej realności wraz z superstruktami i inwentarzem ruchomym i nieruchomym za cenę 141.128 złr. w. a. i pod warunkami zawartemi w protokole spisanym dnia 13. marca 1875 z właścicielkami tej realności, otworzył Wydziałowi krajowemu w celu wykupienia pierwszej raty ceny kupna w sumie 47.042 złr. 67 ct. i procentu po 6 od sta za rok od pozostającej reszty ceny kupna i taksy od przeniesienia własności, dodatkowy kredyt na rok 1875 w sumie 58.863 złr. w. a. i polecił, aby pozostałe dwie raty ceny kupna umieszczone zostały w budżecie funduszu krajowego, a to: na rok 1876 w sumie 47.042 złr. 67 ct. w. a. z 6% procentem, od pozostałej trzeciej raty w łącznej kwocie 49.866 złr. w. a., a na rok 1877 w sumie 47.042 złr. 66 ct. wal. austr.

Na tem się kończy przebieg historyczny tej sprawy i przystępujemy z rządu do zdania sprawy z dalszych naszych czynności i do umotywowania i stawienia naszych wniosków.

II. Ostateczne nabycie i wynajęcie realności pod l. 717²/₄.

Skoro tylko powyższa uchwała Wysokiego Sejmu zapadła, przystąpiliśmy zaraz do rokowań o ostateczne spisanie kontraktu kupna i sprzedaży nabytej realności i usiłowania nasze, chociaż natrafiły na niejake trudności, tak pomyślnym nwieńczone zostały skutkiem, iż już dnia 30. kwietnia 1875 podpisaliśmy ze sprzedającymi kontrakt kupna i sprzedaży tej realności 1/, co więcej, iż tego samego dnia spisaliśmy z Wną Zofią Szydłowską 2/ kontrakt najmu łazienek z częściowem pomieszkaniem w tak zwanym pałacu, w którym Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ jest umieszczone, żeśmy w dniu 1. maja 1875 odebrali kupioną realność w posiadanie fizyczne i oddali wynajęte łazienki wraz z inwentarzem Wnej Zofii Szydłowskiej, wszystko podług ścisłych inwentarzędów.

*Allegat 1.
Allegat 2.*

Obrachowaliśmy się także w dniu 3. maja 1875 co do czynszów z pomieszkzeń, podatków, rat wierzytelności gal. kasy oszczędności i asekuracyi od ognia.

Następnie uzyskaliśmy uchwałę c. k. Sądu krajowego lwowskiego z dnia 15. maja 1875, L. 24.194, mocą której został fundusz krajowy zainstabulowany za właściciela kupionej realności.

Nakoniec wypowiedzieliśmy gal. kasie oszczędności kapitały, ciężące na tej realności, spłaciliśmy je, potrącając odpowiednią sumę z połowy ceny kupna na Wną Zofię Szydłowską przypadającej i podaliśmy o extabulacyę tych wierzytelności.

Pierwsza rata ceny kupna wraz z 6% procentem od pozostających dwóch trzecich części tej ceny została w czasie należytych wypłaconą.

III. Uregulowanie gruntu pod budowę.

Z rządu następującą czynnością Wydziału krajowego w tej sprawie okazało się naturalnym przebiegiem rzeczy rozpisanie konkursu na plany.

Już w wyż powołanem sprawozdaniu naszym z dnia 23. marca 1875 wspomnieliśmy, iż zużycie tylko środkowej części realności nabytej pod gmach z przydaniem pewnej części realności P. Brykczyńskiego od ulicy Kościuszki, a pozbycie się boków nabytej realności od ulicy Majerowskiej i od ulicy Mickiewicza mogłoby zmniejszyć koszta budowy; — myśl ta zamiany gruntów na inne w razie potrzeby podniesioną została także przez posła Grossa w jego przemówieniu z dnia 19. kwietnia 1875, a poseł Skrzyński postawił nawet na tem samem posiedzeniu samoistny wniosek, rozwiązujący w tym względzie ręce Wydziałowi krajowemu.

To też Wydział krajowy nim przystąpił do rozpisania konkursu na plany, zastanowił się jeszcze raz gruntownie nad kwestyą konfiguracyi przyszłej gmachu, a tem samem nad kwestyą potrzebnego terenu.

Zwołał więc z swej strony komitet znawców, którzy po wyczerpującem zastanowieniu się nad tą kwestyą zgodzili się przede wszystkim na to, iż budowa stanąć powinna w ten sposób, ażeby główny front zwrócony był ku ulicy Słowackiego, i żeby główny wchód i środkowa oś budynku znajdowały się naprzeciw środkowego punktu przeciwległej połaci ogrodu miejskiego.

Allegat 3. Dla dokładnego zrozumienia rzeczy przedkładamy w załączeniu 3/4 planik, na którym teren nabyty przez fundusz krajowy i stanowiący obecnie realność Nr. 717²/₄ oznaczony jest literami *a, i, b, k, c, d, r, e, f, g, t, h, u, w, a*.

Następnie przystąpiono do rozwiązania pytania, jakie zakreszyć kontury dla przyszłej konfiguracji budynku, aby przy możliwej oszczędności umieścić wygodnie wszystkie potrzebne lokalności a piękności budynku nie zrobić uszczerbku.

W tym względzie przedstawiły się komisji cztery różne sposoby:

- 1) Albo zająć całą przestrzeń o trzech frontach, a to: jednym o 176.⁴⁴ metrach, czyli 93.⁰³ sążniach od ulicy Słowackiego, drugim o 24.¹⁰ sążniach, czyli 45.⁷¹ metrach od ulicy Mickiewicza, trzecim o 43.⁸⁰ sążniach, czyli 83.⁰⁷ metrach od ulicy Majerowskiej.
- 2) Albo budować w czworobok w ten sposób, iżby z głównego frontu użyć tylko środkowych 60 sążni, czyli 113.⁷⁹ metrów od ostatnich punktów tej linii pociągnąć po obydwóch bokach proste linie aż do ulicy Kościuszki i otworzyć wzdłuż obydwóch tych linii ulice, mierzące około 7 sążni szerokości a ciągnące się od ulicy Słowackiego aż do ulicy Kościuszki. W razie przyjęcia tego sposobu należałoby zbędne przestrzenie po obu bokach każdą w szerokości 8 sążni od ulicy Słowackiego odprzedać a natomiast nabyć od p. Bryczyńskiego potrzebną przestrzeń od ulicy Kościuszki.
- 3) Albo dać główny front od ulicy Majerowskiej a boczne fronty od ulicy Słowackiego i od ulicy Kościuszki.
- 4) Albo nakoniec użyć z linii od ulicy Słowackiego tylko 100 metrów, czyli 52.⁷³ sążni środkowych, pociągnąć od obydwóch jej punktów końcowych proste linie do ulicy Kościuszki, odprzedać boki a natomiast nabyć od p. Bryczyńskiego potrzebny grunt wzdłuż ulicy Kościuszki. W tym wypadku niepotrzebneby już były ulice boczne, a światło potrzebne w bocznych lokalnościach danoby z dziedzińców, tak, żeby mury sąsiednich budynków już mogły przypierać do budynku naszego.

Z tych czterech sposobów odrzucono ostatecznie pierwsze trzy a przyjęto ostatni, a to z następujących powodów:

Ad 1) Wystawienie budynku o trzech frontach, z którychby jeden miał 90.⁰³ sążni czyli 176.⁴⁴ metrów, drugi 24.¹⁰ sążni, czyli 45.⁷¹ metrów, a trzeci 43.⁸⁰ sążni, czyli 83.⁰⁷ metrów, razem więc 157.⁹³ sążni, czyli 305.²² metrów. zatem 3 razy więcej frontu jak główny front budynku teatralnego hr. Skarbka, byłby przy najskromniejszym uwzględnienia strony estetycznej za nadto kosztowny.

Nadto z natury rzeczy wypadłoby, iżby sala sejmowa wraz z potrzebnymi dla Wysokiego Sejmu ubikacyami musiała się mieścić w środkowym trakcie, przeczco same lokalności Wydziału krajowego byłyby przedzielone ubikacyami sejmowymi, a komunikacja między lokalnościami Wydziału kra-

owego musiałaby się utrzymywać albo dołem, albo przez drugie piętro na przestrzeni nieproporcjonalnie długiej.

Jeżeliby zaś udało się pomieścić lokalności Wydziału krajowego w trakcie od ulicy Majerowskiej, natenczas trakt od ulicy Mickiewicza stałby się zbędnym.

Nakoniec cały budynek nie stanowiłby zamkniętej całości.

Ad 2). Równie odrzucono drugi sposób, a to z następujących powodów:

Samo odstąpienie przestrzeni około 700 sążni kwadratowych na boczne ulice kosztowałoby funduszu krajowego bez użytku około 35.000 złr.

Nadto odprzedać się mające boczne części realności przy głębokości tylko 8 sążni nie mogłyby pomieścić na sobie domów każdy z dwoma frontami, a to jeden z frontem od ulicy Majerowskiej i od nowej bocznej ulicy, drugi z frontem od ulicy Mickiewicza i od drugiej nowej ulicy — a w takim wypadku albo nie znalazłoby się kupców na odstąpić się mające boki, albo tylko pod bardzo niekorzystnymi warunkami.

Nakoniec budowa taka z czterema długimi frontami byłaby zanadto kosztowną.

Ad 3). Niemniej odrzucono trzeci sposób, jako najniekorzystniejszy. Budynek miałby bowiem kształty nieregularne, każdy z trzech frontów musiałby być ozdobnym a przeto kosztownym.

Wewnątrz nastrecałyby się niemal te same trudności jak przy po-myśle *ad 1*, budowa byłaby niezamkniętą i kosztowałaby co najmniej o 100.000 złr. więcej, niż budowa podług sposobu *ad 4* proponowanego.

Ad 4). Sposób ten łączy według zdania komisji wszystkie względy w sobie, bo jest mniej kosztowny, pozwala umieścić wszystkie ubikacje, ułatwia wewnętrzną komunikację, stanowi zamkniętą całość i pozwala znaczną część terenu odprzedać.

Konfiguracja przez ten sposób przyjęta uwidoczniła jest na planie 3/ w obrębie liter: *w, j, k, l, z, o, p, q, r, s, u, w*.

Według tego sposobu nabyćby zatem trzeba od p. Brykczyńskiego przestrzeń *k, l, z, o, p, q, r, d, c, k*, zawierającą 2927·98 metrów kwadratowych, czyli 813·98 sążni kwadratowych, jak niemuiej ze względu, że linia *z, o*, idzie przez budynek także przestrzeń *l, z, o, n, m*, zawierającą 432·58 metrów kwadratowych czyli 120·26 sążni kwadratowych; zatrzymać od ulicy Słowackiego na skwery przestrzeń *w, n, i, j*, o 671·08 metrach czyli 186·56 sążniach kwadratowych i przestrzeń *n, s, t, h*, o 687·35 metrach kwadratowych, czyli 191·08 sążniach kwadratowych, — natomiast zaś odprzedać przestrzeń *i, b, k, j, i, z* przestrzenią *s, t, g, f, e, r, s*, razem o 2812·23 metrach kwadratowych czyli 781·80 sążniach kwadratowych; razem więc nabyć od p. Brykczyńskiego 3360·56 metrów kwadratowych czyli 934·24 sążni kwadratowych, zaś odstąpić p. Brykczyńskiemu 2812·23 metrów kwadratowych, czyli 781·80 sążni kwadratowych, przy-czem przestrzeń *m, n, o, z*, o 432·58 metrach kwadratowych, czyli 120·26 sążniach kwadratowych zostałaby jeszcze do pozbycia.

Protokoły obrad komitetu, służące za podstawę do powyższego wyluszczenia, załączamy pod ⁴/₅/.
Allegat 4.
Allegat 5.

Wydział krajowy przychylił się w zupełności do zdania znawców i udał się bezwzględnie do Wgo Stanisława Brykczyńskiego w celu przeprowadzenia potrzebnej zamiany.

Rezultat tych rokowań złożony jest w protokóle ⁶/₇/. spisany z p. Brykczyńskim dnia 21. czerwca 1875 *).

Z tego protokołu zechce się Wysoki Sejm przekonać, jak szczęśliwie nam się udało tę zamianę przeprowadzić. Według tego protokołu bowiem zobowiązał się p. Brykczyński:

1. Odstąpić nam potrzebnej przestrzeni 934·24 sążni kwadratowych po cenie 65 złr., zaś nabyć od nas 781·80 sążni kwadratowych po 85 złr. (zaś kosztowały po 52 złr.).

2. Dać obydwom budynkom, które się mają wyprowadzić na odstąpionych jemu częściach taką fasadę i dach, jakie sam Wydział krajowy przepisze, a postanowiliśmy i uzyskaliśmy ten warunek dlatego, aby budynki te wraz z gmachem sejmowym jedną stanowiły architektoniczną całość.

3. Zawrzeć z nami w umówionym terminie kontrakt pod karą 20.000 złr.

Cena przestrzeni p. Brykczyńskiemu odstąpić się mającej wynosi 66.385 złr.

Cena przestrzeni od p. Brykczyńskiego nabyć się mającej . 60.710 „

Pozostaje w zysku 5.675 złr.

a po odtrąceniu należności rządowej w przybliżeniu . . . 1.675 „

zostaje czysta reszta 4.000 złr.

Do tego biorąc wartość gruntu *m, n, o, z*, który nam jest zbędny a który przynajmniej po cenie nabycia, to jest po

65 złr. łatwo odprzedamy 7.200 „

Razem . 11.200 złr.

przekonujemy się, iż z pierwotnie przez Wysoki Sejm wyznaczonej ceny kupna gruntu w sumie 141.128 złr. wycofamy 11.200 złr. tak, że nas grunt pod budowę już tylko 129 do 130.000 złr. kosztować będzie.

*) Ponieważ oznaczenie przestrzeni w tym protokóle jest inne niż na planie ³/₄/. przeto pozwalamy sobie dla ułatwienia zrozumienia zestawzić tutaj te oznaczenia:

Przestrzeń w protokóle *a, b, c, d, e, f, g, h, i, k, a*, jest ta sama co na planie ³/₄/. *k, l, m, n, o, p, q, r, d, c, k*.

Przestrzeń w protokóle *A, a, B, C*, jest ta sama, co na planie ³/₄/. *i, b, k, j, i*.

Przestrzeń w protokóle *D, E, F, G, H, h*, jest ta sama co na planie ³/₄/. *s, t, g, f, e, r, s*.

Linie w protokóle *A, C, i D, E*, są te same jak na planie ³/₄/. linie *j, i, — s, t*.

Gdy więc tym sposobem uzyskaliśmy teren do budynku w konfiguracji swej przez znawców i Wydział krajowy za najstosowniejszy uznany a nadto zaoszczędziliśmy z ceny kupna przeszło 11.000 zlr. w. a., przeto przystąpiliśmy do dalszej naszej czynności, którą z rzędu jest:

IV. Program budowy i rozpiśanie konkursu.

Skoro tylko teren zabezpieczony został, postaraliśmy się o projekt do programu budowy i do obwieszczenia konkursu. W tym celu zwołaliśmy posiedzenie znawców na dzień 27. czerwca 1875, którzy zastanowiwszy się dokładnie nad wypracowanymi przez architekta p. Józefa Janowskiego projektami uchwalili je w brzmieniu w załącznikach % i % zawartych.

*Allegat 7.
Allegat 8.*

Projekty te zostały przez Wydział krajowy na posiedzeniu z dnia 28. czerwca 1875 zatwierdzone i tegoż samego dnia konkurs w gazetach krajowych i zagranicznych ogłoszony.

Z programu budowy raczy się Wysoki Sejm przekonać, żeśmy się zastosowali co do zewnętrznej architektury li tylko do wskazówek Wysokiej Izby, zaś co do ilości lokalności tylko do koniecznej potrzeby ze słusznem uwzględnieniem prawdopodobnego rozszerzenia się czynności Wydziału krajowego i tej okoliczności, iż nie należy się narażać na przyszłość albo na szukanie pomieszczenia po za obrębem budowy, lub też na podwyższenie już ukończonego budynku.

Wykaz % dowodzi, iż obecnie zajmuje Wysoki Sejm i Wydział krajowy 117 *Allegat 9.* ubikacyj. Program % zaś wymaga 156 ubikacyj.

Jeżeli zważymy, że dziś wszystkie przez nas zajęte lokalności tak są przepelnione, iż niepodobna więcej w nich umieścić osób, że Wysoki Sejm często nie może znaleźć pomieszczenia dla swoich komisyj a pod każdym względem niewygodnie i nieodpowiednio jest umieszczony, że w nowym budynku przybywają następujące lokalności:

Sala wstępowa czyli foyer	1
Pokój Wice-Marszałka i wspólny przedpokój	2
Przedpokój dla komisarza rządowego	1
Czytelnia dla posłów	2
Buffet większy jak teraz o lokalności	2
Garderoba dla posłów	1
Dla komisji sejmowych urzędników i stenografów więcej o lokalności	12
Dla biur poczty i telegrafu przynajmniej	1

Do przeniesienia . . . 22

	Z przeniesienia	22
Dla portyera sejmowego		1
Dla pięciu stróżów		10
	Razem	<u>33</u>

to się okaże, że pomieszczenie dla Wydziału krajowego wynosi tylko sześć ubikacyj.

Krótkość czasu, jeżeli mieliśmy W. Izbie przedłożenie zrobić już na teraźniejszej sesyi, nie pozwoliła nam zażądać od architektów oprócz planów także kosztorysów. Mieliśmy bowiem dla pracy architektów tylko 6 miesięcy czasu, to jest od 1. lipca do ostatniego grudnia 1875 roku. Pozostające dwa miesiące t. j. styczeń i luty 1876 musieliśmy zostawić na dwutygodniową wystawę planów, na rozpatrzenie się sędziów w planach i wydanie wyroku, uakoniec także na sporządzenie teraźniejszego sprawozdania i wydrukowania jego.

Że zaś wyznaczony czas sześciu miesięcy na sporządzenie planów zastosowany był do ścisłej możności, wynika, iż nietylko w petycyach do Wydziału krajowego wystosowanych, ale także w pismach publicznych wezwani bywaliśmy do wysunięcia terminu konkursowego.

Rozpisanie konkursu także na kosztorysy zdawało nam się bezowocnem, albowiem doświadczenie uczy, że kosztorysy nigdy nie zgadzają się z rezultatem. Zdawało nam się, że w obecnym wypadku tem mniej należy kłaść wagi na kosztorysy konkursowe, ile że budowa już wedle swoich rozmiarów trwać musi przez więcej lat, w których łatwo ceny materyałów i robocizny zmienić się mogą.

Natomiast zdawało nam się dużo odpowiedniejszym szukać podstawy o ile ona napróżd uzyskać się da, w zdaniu i ocenieniu znawców, to jest architektów doświadczonych i obznajomionych ze stosunkami miejscowymi.

Dlatego nie szukaliśmy podstawy do ocenienia kosztów budowy w kosztorysach niepewnych, ale postawiliśmy w rozpisaniu konkursu warunek, iż sąd polubowny orzecze także o kosztach budowy, co się też stało.

V. Rezultat konkursu.

Na nasze wezwanie zgłosiło się 111 architektów o udzielenie im programu i planów terenu i profilów a w czasie konkursem ogłoszonym nadeszło 30 wypracowanych projektów, z których 29 konkurowało o wyznaczone premie, jeden zaś ze względu, iż wymagał regulacji ulic, zatem przeistoczenia całego terenu, sam się postawił po za kompetencyą (hors concours). Nazajutrz po zamknięciu terminu do nadesłania projektów, to jest 1. stycznia 1876 rozpoczęła się zamówiona w ogłoszeniu konkursu wystawa planów konkursowych dla publiczności i trwała do 14. stycznia 1876. Udział publiczności był bardzo liczny a młodzież oddająca się naukom pilnie na wystawie uczęszczała i niezawodnie z niej korzystała.

Zaraz po zamknięciu wystawy rozpoczął sąd polubowny swoje prace. Sąd ten, którego skład stosownie do ogłoszonego konkursu podany był do wiadomości publicznej,

składał się pod przewodnictwem podpisanego sprawozdawcy z Członków Wydziału krajowego: hr. Władysława Badeniego i p. Józefa Wereszczyńskiego i z architektów pp. Feliksa Ksieżarskiego c. k. rady budowniczego, Juliana Zachariewicza profesora architektury w c. k. Akademii technicznej we Lwowie, Ludwika Wierzbickiego nauczyciela budownictwa w tej samej akademii i z p. Antoniego Łuszczkiewicza inżyniera architektki w Krakowie.

Od dnia 16. do 28. stycznia 1876 Sąd gruntownie badał wszystkie plany, odbywał swoje posiedzenia i wreszcie 28. stycznia 1876 wydał swoje orzeczenie, które załączamy pod 10/.

Allegat 10.

Z tego orzeczenia raczy się Wysoki Sejm przekonać:

- 1) Że sąd żadnego z 30 przedłożonych planów nie uważał za taki, któregoby można wziąć bez żadnej zmiany za podstawę do budowy:

„Już sama kwestya kosztów“ jak się wyraża sąd „jeżeli się ma na oku „wyznaczoną przez Wysoki Sejm sumę 500.000 złr., musiałyby wszystkie projekty „usunąć. Mając wszelako na oku, iż jest czystą niemożnością za sumę 500.000 „złr. wybudować gmach na pomieszczenie Sejmu i Wydziału krajowego, przeko- „nawszy się z programu, iż ilość ubikacyj w niem wymienionych odpowiada tylko „potrzebie, że wybudowanie sali sejmowej, jej oświetlenie z góry, jej ogrzanie i „wentylacja, a nakoniec jej odpowiednie udekorowanie znaczniejszych wymagają „kosztów, niż przy zwykłych budynkach mieszkalnych, musiał sąd przy orzeczeniu „odjąć kwestyi kosztów to znaczenie, iżby przekroczenie sumy 500.000 złr. wyklu- „czało projekt od możliwości być premiowanym.“

- 2) Iż sąd wychodząc z zasady, że ogłoszenie konkursu z dnia 28. czerwca 1875 nie wkłada na sąd polubowny obowiązku przyznania nagród tym tylko projektom, które pod każdym względem programowi i sztuce odpowiadają, ale oznacza, iż nagrody winne być przyznane tym projektom, które sąd za najdatniejsze i naj- więcej odpowiadające warunkom uzna, po najściślejszém zbadaniu przyznał rozpi- sane premia projektom pod dewizami „Spes“, „Nil de nobis, sine nobis“, „Honor praemium“ i „per ardua ad astra.“
- 3) Że sąd przyznał wybranym czterem projektom tak wielkie zalety pod względem „artystycznym i konstrukcyjno-technicznym tyle znakomitych myśli i szczegółów, „iż zastosowanie ich przy układaniu ostatecznego planu musi doprowadzić do naj- „lepszego rezultatu, do rezultatu, który wymogom programu zupełnie odpowie. „Zebranie tych projektów“, jak ciągnie dalej sąd w swoim sprawozdaniu, „jest „właściwym celem rozpisania konkursu, a doświadczenia w całym świecie cywili- „zowanym uczą, iż wyjątkowo tylko i to przy mniej skomplikowanych budowlach „otrzymuje się w drodze konkursu plan zupełnie do wykonania zdolny. Zwykle „przystępuje się na podstawie premiowanych planów do ułożenia ostatecznego już „całkiem odpowiedniego planu.“
- 4) Że sąd mając na uwadze wysokie zalety premiowanych planów, lecz z drugiej strony w przypuszczeniu, iż ostateczny plan dopiero będzie musiał być ułożonym, nie przystąpił już do ocenienia kosztów budowy podług premiowanych planów, ale do orzeczenia, ile kosztu budowy według samej potrzeby w programie wykazanej

ze słusznem uwzględnieniem wysokiego przeznaczenia gmachu wynosić będą i w tym względzie wyraził „swoje przekonanie oparte na doświadczeniach, iż koszta „te, bez kosztów administracyi podczas budowy opędzić się dadzą sumą miliona „dwóchset tysięcy złr. w. a.“

Orzeczenia tego Wydział krajowy nie mógł zrozumieć, w żadnym razie w ten sposób, iżby którykolwiek z premiowanych planów był do wykonania niemożliwym lub nieodpowiednim. Przeciwnie, Wydział krajowy jest zdania, że budowa wykonana nawet bez zmiany podług któregośkolwiek z tych projektów byłaby dobrą.

Lecz znawcy znalazłszy w każdym z premiowanych projektów szczegóły znakomicie pomyślane, sądzą, że takowe dałyby się z wszystkich czterech projektów zebrać w jedno, a wtedy utworzyłyby całość, która przewyższyłaby pod względem doskonałości wszystko, czego dostarczył konkurs i musiałoby pod każdym względem nawet najwybredniejsze wymagania zadowolnić.

Wobec tak gruntownych na doświadczeniach i głębokiej znajomości rzeczy opartych powodach, nie miał Wydział krajowy żadnej przyczyny odmawiać swej aprobaty orzeczeniu znawców zaszczytnie znanych na polu architektury. To też na posiedzeniu z dnia 6. lutego 1876 przyznał nagrody autorom w porządku przez sąd wskazanym.

Dalszy tok postępowania wynika z tego orzeczenia. Należy przystąpić do sporządzenia planu ostatecznego, co w obec tak bogatego materiału i zasobów zaoszczędzonych ze sumy 15.000 złr. przyzwolonej przez Wysoki Sejm na przedwstępne roboty, wkrótce i bez trudności przeprowadzonym być może.

Oparci na doświadczeniach i w przewidywaniu, iż przystąpić będzie trzeba do ostatecznego planu, zarządziliśmy tym funduszem tak, iżby jeszcze pozostała dostateczna kwota na opędzenie kosztów ostatecznego planu.

Przystępujemy do ostatej części naszego zadania, to jest do finansowania.

VI. Plan finansowy.

Preliminowana przez znawców suma na te budowy wynosi 1,200.000 złr.

Na pokrycie tej potrzeby mamy następujące źródła :

1) Wykazaną w budżecie na rok 1877 sumę rozporządzalną
z zbieranych dotychczas zaoszczędzeń 450.000 złr.

Do przeniesienia 1,650.000 złr.

Z przeniesienia . 1,650.000 złr.

- 2) W budżecie na rok 1876 uchwalonym przez Wysoki Sejm nadwyżka 94.868 „
- 3) Wstawiona do budżetu na rok 1876 na przyjęcie Najjaśniejszych Państwa a nie zużyta suma 25.000 „
- 4) Tytułem czynszu za realność 717¹/₄ wpłynęło po koniec grudnia 1875 wedle wykazu ¹¹/. czystego dochodu 4481 złr. 8 cent., tak, że z pewnością liczyć można, iż ta suma do końca marca 1876 podniesie się do 5.000 „
- 5) Odsetki od umorzonej po różnych bankach gotówki w sumie 675.767 złr. wal. austr. od 1go lipca 1875 do końca czerwca 1876 r. około 15.000 „
- 6) Zysk z zamiany części realności Nr. 717¹/₄ na grunta pana Brykczyńskiego 11.000 „
- 7) Według ksiąg rachunkowych i planu amortyzacyjnego funduszu pożyczki krajowej z roku 1873 wynosić będą, ze względu, że dłużnicy zwracają swój dług w przeciągu lat ośmiu, gdy tymczasem fundusz pożyczkowy amortyzuje swój dług do własności obligacyi w przeciągu lat czterdziestu, nadwyżki dochodów ze zwrotów kapitałów i procentów tej pożyczki w czasie od roku 1876 do roku 1880 jako prawdopodobnie ostatniego roku budowy . 383.812 złr. 72 ct.

Allegat 11.

Ze sprzedaży pozostającej jeszcze reszty tej pożyczki w sumie 163.900 złr. wal. austr. w obligacyach po kursie 92¹/₄ otrzymamy . . . 151.197 „ 75 ct.

Gotówka ulokowana w bankach, a pochodząca z takich samych nadwyżek po koniec r. 1875 . . . 132.100 „ „

Razem . . . 667.110 złr. 47 ct.

Odrąciwszy od tej sumy sumę . . . 221.294 „ 75 „

którą Wysoki Sejm uchwałą z dnia 14go października 1874 r. na wykończenie budowy zakładu obłąkanych w Kulparkowie przeznaczył, pozostaje do dyspozycji suma 445.815 złr. 72 ct.

Razem więc do rozporządzenia . . . 1,046.683 złr. 72 ct.

Nie wystarczającą jeszcze do pokrycia preliminowanej na budowę sumy 1,200.000 złr. wal. austr, kwotę . . . 153.316 złr. 28 ct. łatwo będzie można pokryć z nadwyżek, które podczas lat budowy albo z oszczędzeń wydatków, albo z większych dochodów uzyskane będą, a w braku takich, czego trudno dopuścić, według dotychczasowych doświadczeń, z pożyczki amortyzacyjnej zaciągnąć się mającej w kasie oszczędności lub innym zakładzie publicznym.

Ponieważ prowadzenie budowy wymaga oprócz jej kosztów, także kosztów administracji podczas budowy, przeto na ich pokrycie służyć będą procenta, które w czasie budowy z tymczasowej fruktyfikacji na budowę przeznaczonych sum wpłyną.

Co się tyczy czasu budowy, to potrwa ona prawdopodobnie do jesieni 1880 roku. Rok bowiem bieżący 1876 służyć musi do przygotowawczych czynności, któremi są: spisanie kontraktu zamiany, urządzenie organizacji budowy z wypracowaniem instrukcji dla wszystkich przy budowie zatrudnić się mających organów, wypracowanie ostatecznego planu tudzież planów detailednych i kosztorysów, potrzebnych do rozpisania konkursów na przedsiębiorstwa, rozpisanie tych konkursów, zatwierdzenie ofert i spisanie odnośnych kontraktów, burzenie budynków na terenie do budowy przeznaczonym.

Jeżeli się nam uda te czynności przeprowadzić w ciągu bieżącego lata, będziemy mogli przystąpić w jesieni do położenia fundamentów.

Objętość budowy i konieczność wyprowadzenia ją trwale wymagają, aby jej nie przyspieszać, więc potrwa ona prawdopodobnie przez lata 1877, 1878, 1879, a w ostatnim roku 1880 przystąpić będzie można do przyłożenia ostatniej ręki i wprowadzić się pod jesień.

Że budowa jest nieodzowną i konieczną, sama Wysoka Izba uznała. Tu tylko niech nam wolno będzie przytoczyć po krótko, że czynsze pomieszczeń nie spadają, a w ostatnich czasach właściciele budynków zajętych przez władze, niesłuchanie wygórowane stawiają żądania, którym się urzędy te poddawać muszą w braku własnych zabudowań i w obec małej liczby przydatnych budynków, które nadto są już zajęte, że nakoniec w razie wymówienia nam dziś zajętej przez Wysoki Sejm lokalności, Wysoki Sejm w absolutnym braku innych lokalności niemógłby nawet odbywać swych posiedzeń.

Środki do budowy są, większa bowiem część ich pokrywa się zaoszczędzeniami, a mniejsza część, bo 445.815 złr. 72 cent. z zasobów pożyczki, zatem samą pożyczką, tanią, bo sześcioprocentową i zwrotną w przeciągu lat 38.

Suma zaoszczędzeń sięgająca do 800.000 złr. wal. austr. nie może być lepiej użytą jak na inwestycją stałą, uwalniającą kraj na zawsze od haraczu czynszowego, którego rozmiary nie dają się nawet przewidzieć.

Jeżelibyśmy nie mieli tych oszczędności i pożyczyci całą sumę 1,200.000 złr. w. a. to opłacalibyśmy z niej tytułem amortyzacji i procentu rocznie około 70.000 złr. Ale opłacanie takie trwałoby tylko przez pewien szereg lat, po których upływie kraj zostałby właścicielem gmachu. Więc budowanie chociażby za pożyczane pieniądze, i chociażby się przez czas amortyzacji więcej opłacało niż czynsz wynosi, byłoby zawsze do zalecenia, bo byłby wytknięty koniec tej spłaty, bo uwolnilibyśmy się na zawsze od opłacania czynszu najmu, który niewiedzieć jakich rozmiarów sięgnie, a może z czasem i wyższym będzie niż annuitety choćby od sumy 1,200.000 złr. w. a.

Lecz my nie potrzebujemy dziś zaciągać pożyczki na całą sumę 1,200.000 złr. w. a. Wszak Wydział proponuje pożyczkę tylko w sumie 445.815 złr. 72 ct., której annuitety różnią się nie o wiele od dziś już opłacanego czynszu.

Chwila więc dzisiejsza jest najstosowniejszą do powzięcia ostatecznej decyzji i do korzystnego ulokowania tak znacznego kapitału.

Jeżeliby te zaoszczędzenia rozeszły się na inne wydatki, wątpić należy, czy kraj będzie w możności dysponowania tak wysokimi kapitałami. Zużycie tej sumy na budowę nie jest wydatkiem, ale tylko najkorzystniejszym dla nas ulokowaniem, ulokowaniem, które nas na zawsze uwalnia od ciężarn płacenia czynszu.

W końcu niech nam wolno będzie jeszcze przytoczyć powody, dla których wnosimy, aby osobny fundusz budowy był utworzony.

A najpierw chcemy z fruktyfikacji kapitału budowy uzyskać źródło do pokrycia kosztów administracji, jako to: sporządzenia planów detailicznych, kosztorysów, nadzoru artystycznego, kierownictwa i nadzoru budowy i t. p.

Wyznaczenie osobnego funduszu umożliwi Wydziałowi krajowemu ułożenie pewnego planu postępowania, rozłożenie funduszu na pojedyncze rnbryki wydatków i trzymanie się ściśle wytkniętych sobie granic.

Taka względna wolność szafowania w granicach funduszu umożliwi łatwiej oszczędności, niż jeżeli się jest w ciągłej obawie, czy wydatki, chociażby konieczne, w następującym roku znajdą przyzwolenie Wysokiej Izby. Smutne skutki postępowania przy budowie domu obłąkanych są dowodem, że przez system dotychczasowy nie tylko nie zaoszczędziliśmy, ale owszem wydaliśmy więcej niż zamierzono, że budowa lat już przeszło 8 trwa, że zamiast prowadzić budowę podług pewnego systemu i w pewnym określonym czasie, nie jest ona dotychczas ukończoną, a nie jedno trzeba było burzyć, co się wielkim kosztem wystawiło.

Zaprowadzenie więc pewnego i niezmiennego w swoich głównych zarysach planu tak co do budowy samej jak i co do kosztów, a wolne w granicach tego planu obraca-

nie się Waszego organu wykonawczego, uważamy jako nieodzowny warunek wykończenia budowy trwale i odpowiednio w granicach czasu i funduszków.

Wszakże nie żądamy i nie pragniemy być bez kontroli choćby najostrożniejszej Wysokiego Sejmu i dlatego będzie naszym obowiązkiem zdać Wysokiej Izbie na każdej sesji sprawę z postępu budowy i z użycia powierzonego grosza. —

Z tych tedy powodów Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia z p. Stanisławem Brykezyńskim kontraktu zamiany realności Nr. 717²/₄ z realnościami pod l. 568²/₄ i 683²/₄ we Lwowie położonemi, w rozmiarach i granicach i podług warunków w protokóle z d. 21. czerwca 1875 zawartych.
2. Wyznacza na budowę gmachu dla umieszczenia Sejmu i Wydziału krajowego sumę miliona dwóchset tysięcy (1,200.000) złr. w. a.
3. Suma ta stanowić będzie osobny fundusz pod nazwą: „fundusz budowy gmachu sejmowego, i składać go będą następujące sumy:

a)	Część zaoszczędzeń funduszu krajowego już na procent ulokowanych w sumie	450.000 złr. — ct.
b)	Odsetki od tych zaoszczędzeń za czas od 1. lipca 1875 do końca czerwca 1876	15.000 „ — „
c)	Czynsz z realności Nr. 717 ² / ₄ w przybliżonej sumie	5.000 „ — „
d)	Spodziewany zysk z zamiany części realności Nr. 717 ² / ₄ na części realności Nr. 568 ² / ₄ i 683 ² / ₄ około	11.000 „ — c.
e)	Z nadwyżek dochodów funduszu pożyczki krajowej z r. 1873 pochodzącej ze zwrotów kapitału i procentów a na razie do oprocentowania i amortyzacyi zbędnych za lata 1876 do 1880	162.517 „ 97 „
f)	Nieużyte z tej pożyczki obligacje w nominalnej wartości 163.900 złr. wal. austr. licząc 92 ¹ / ₄ za 100	151.197 „ 75 „
g)	Gotówka tej pożyczki już ulokowana na procent	132.100 „ — „
h)	Nadwyżka dochodów już wykazana w budżecie na rok 1876	94.868 „ — „
i)	Wstawiona do budżetu na rok 1876 a niewydana suma na przyjęcie Najjaśniejszych Państwa	25.000 „ — „

Do przeniesienia 1,046.683 złr. 72 ct.

	Z przeniesienia	. 1,046.683 złr. 72 ct.
k)	Z najbliższych możliwych nadwyżek funduszu krajowego, które albo z zaoszczędzeń wydatków albo z większych dochodów uzyskane będą 153.316 „ 28 „
	Razem 1,200.000 złr.

4) Poleca Wydziałowi krajowemu, aby przystąpił bezzwłocznie do wprowadzenia w życie budowy, i ze swoich czynności jak niemniej z zarządu funduszu budowy corocznie Sejmowi zdawał sprawę.

We Lwowie dnia 15. lutego 1876.

Przewodniczący i sprawozdawca :

Oktaw Pietruski,
członek Wydziału krajowego.

Allegat 1.

Kontrakt

kupna i sprzedaży.

Który między pp. Anielą z Sierakowskich Hubicką i Zofią z Wędrychowskich Szydłowską, współwłaścicielkami realności pod l. 717²/₄ we Lwowie jako sprzedającymi z jednej strony, a Wydziałem krajowym Król. Galicji i Lodomerji z W. Ks. Krakowskim, imieniem funduszu krajowego na mocy uchwały Sejmu z dnia 19. kwietnia 1875, jako kupującym z drugiej strony, o nabycie realności pod l. 717²/₄ w następującej zawiera się osnowie:

I. p. Zofia z Wędrychowskich Szydłowska, za świadectwem tabuli miasta Lwowa właścicielka połowy realności pod l. 717²/₄ we Lwowie położonej, przestrzeń 2803 □ sążni gruntu obejmować mającej, faktycznie zaś 2714 □ sążni obejmującej, jak Dom. 210 pag. 6 n. 14, 17, 18 haer., tudzież p. Anielą z Sierakowskich Hubicka, właścicielka drugiej połowy tejże realności pod l. 717²/₄ jak Dom. 210 pag. 10 n. 38 haer. przez męża p. Karola Hubickiego na mocy plenipotencji dtto Ożydów 2. marca 1875 r. działająca, sprzedają realność takową pod l. 717²/₄ we Lwowie w całej rozciągłości i objętości onej, ze wszystkimi na gruncie tejże realności znajdującymi się budynkami, w szczególności: z domem mieszkalnym jednopiętrowym tak zwanym „palacem“ (Saal-Gebäude), domem łazienkowym i wszelkimi do tegoż przynależnościami, z całym inwentarzem ruchomym i nieruchomym, z prawem utrzymywania w tej realności łazienek, z prawem do 89 □ sążni gruntu od gminy miasta Lwowa w myśl kontraktu z dnia 11. lutego 1855 (instr. 306 pag. 77 n. 29 ingrosowanego) rewindykować się mających, słowem ze wszystkie mi prawami i użytkami tak, jak tę realność posiadali i posiadać mieli prawo, nie zgoda dla siebie lub kogo trzeciego nie wyłączając, a mianowicie także z wszelkimi prawami określonymi w wyż powołanym kontrakcie z dnia 11. lutego 1855 (instr. 306 pag. 77 n. 29 ingrosowanego) Wydziałowi krajowemu, względnie funduszowi krajowemu Król. Galicji i Lodomerji z W. Ks. Krakowskim za cenę kupna ryczałtem w sumie: Sto czterdzieści jeden tysięcy sto dwadzieścia ośm zlr. wal. austr. (141.128 zlr.) dobrowolnie ugodzoną, licząc czterdzieści pięć złotych z jednego funta, czyli z pięćset gramów czystego srebra.

II. Umówioną cenę kupna 141.128 złr. w. a. wypłaca kupujący Wydział krajowy w trzech równych po sobie następujących rocznych ratach, mianowicie:

A. Pierwszą ratę w ilości czterdzieści siedm tysięcy czterdzieści dwa złr. 67 ct. w. austrjacką (Nr. 47,042 złr. 67 ct.) wraz z procentem po 6 od 100 od resztującej ceny kupna 94,085 złr. 34 cent. za rok z góry obliczonym kwotę 5645 złr. 12 ct. w. a. wynoszącym, czyli łącznie pięćdziesiąt dwa tysięcy sześćset osmdziesiąt siedm złotych 79 ct. w. a. zaraz przy podpisaniu niniejszego kontraktu, a to w jednej połowie czyli w kwocie 26.343 złr. 89 $\frac{1}{2}$ ct. w. a. do rąk p. Anieli z Sierakowskich Hubickiej, względnie jej męża i pełnomocnika p. Karola Hubickiego, drugą zaś połowę w kwocie podobnej 26.343 złr. 89 $\frac{1}{2}$ ct. w. a. do rąk p. Zofii z Wędrychowskich Szydłowskiej, z której to wypłaconej raty i procentów od resztującej ceny kupna za rok z góry uiszczonych, sprzedające Wydział krajowy niniejszym kwituja kontraktem.

Ponieważ na połowie realności pod l. 717 $\frac{1}{4}$ do p. Zofii z Wędrychowskich Szydłowskiej należące, ciężą dwie pożyczki z galicyjskiej kasy oszczędności podniesione Dom. 210 p. 19. n. 72 on. w sumie 9000 złr. wal. aust. i Dom. 210 pag. 23 n. 77 on. w sumie 3000 złr. w. a., obecnie według podania sprzedających z dniem 30. kwietnia 1875 do kwoty 10.099 złr. 46 ct. spłacone, które też sprzedająca w całości spłacić winna, przeto potrąca Wydział krajowy ze sumy 26.343 złr. 89 $\frac{1}{2}$ ct. przez p. Zofię z Wędrychowskich Szydłowską powyżej pokwitowanej, kwotę 10.099 złr. 46 ct., którą Wna Zofia z Wędrychowskich Szydłowska na spłacenie tego długu przekazuje i jakby jej na rachunek ceny kupna zapłaconą niniejszem przyjmuje.

B. Drugą ratę w sumie 47.042 złr. 67 ct. w. a. wraz z procentem po 6 od 100 od resztującej ceny kupna 47.042 złr. 67 ct. za rok z góry obliczonym, kwotę 2822 złr. 56 ct. w. a. wynoszącym, czyli łącznie czterdzieści dziewięć tysięcy osmset sześćdziesiąt pięć złr. 23 ct. w. a. obowiązany jest Wydział krajowy za rok jeden od dnia podpisania niniejszego kontraktu licząc, mianowicie dnia 30. kwietnia 1876 r. wypłacić sprzedającym tu we Lwowie; a to w jednej połowie, czyli w kwocie 24.932 złr. 61 $\frac{1}{2}$ ct. w. a. do rąk i za kwitem p. Anieli z Sierakowskich Hubickiej lub jej prawonabywcy, drugą zaś połowę w kwocie 24.932 złr. 61 $\frac{1}{2}$ ct. w. a. do rąk i za kwitem p. Zofii z Wędrychowskich Szydłowskiej lub jej prawonabywcy. Koszta ostępowania tych kwitów ponoszą sprzedające.

C. Trzecią i ostatnią ratę w sumie czterdzieści siedm tysięcy czterdzieści dwa złotych reńskich 67 centów walutą austrjacką winien Wydział krajowy zapłacić sprzedającym tu we Lwowie za lat dwa od dnia podpisania niniejszego kontraktu licząc, mianowicie na dniu 30. kwietnia 1877 r. a to w jednej połowie, czyli w kwocie 23.521 złr. 33 $\frac{1}{2}$ ct. w. a. do rąk i za kwitem p. Anieli z Sierakowskich Hubickiej lub jej prawonabywcy, drugą zaś połowę w kwocie 23.531 złr. 33 $\frac{1}{2}$ ct. w. a. do rąk i za kwitem p. Zofii z Wędrychowskich Szydłowskiej, albo temu, komu ona takową wypłacić przekaże. Koszta ostępowania tych kwitów ponoszą sprzedające.

III. Gdyby wys. Wydział krajowy przypadającej na dniu 30. kwietnia 1876 r. raty ceny kupna, w myśl ustępu II. B) w terminie oznaczonym lub co najpóźniej do dni 30tu po terminie zapadłości nie zapłacił, kontrakt niniejszy uważanym będzie za rozwiązany, sprzedające odzyskają tem samem dawne prawa własności, każda do połowy sprzedanej niniejszym realności pod l. 717 $\frac{1}{4}$, a wypłacona przy podpisaniu kontraktu pierwsza rata ceny kupna, przypadnie bezpowrotnie na ich korzyść, jakby zadatek pobrany.

Gdyby zaś przypadająca na dniu 30. kwietnia 1877 r. trzecia rata ceny kupna w myśl ustępu II. C) w terminie oznaczonym nie była uiszczoną, obowiązany będzie Wydział względnie fundusz krajowy opłacać od tej kwoty procenta zwłoki po 12 od 100 od dnia zapadłości onej tj. od dnia 30. kwietnia 1877 r. aż do rzeczywistej wypłaty licząc; na ten wypadek służy oraz sprzedającym prawo zahipotekowania na mocy tego ustępu własnym kosztem i staraniem resztującej ceny kupna 47.042 złr. 67 c. z odsetkami po 12% w stanie biernym realności pod l. 717²/₄ dla funduszu krajowego niniejszem nabytej, mianowicie: p. Aniela z Sierakowskich Hubicka na rzecz swoją sumy 23.521 złr. 33¹/₂ cent. z 12% odsetkami zwłoki, p. Zofii z Wędrychowskich Szydłowska, sumy podobnej 23.521 złr. 33¹/₂ ct. z 12% odsetkami zwłoki.

IV. Przedające p. Aniela z Sierakowskich Hubicka i p. Zofia z Wędrychowskich Szydłowska zezwalają niniejszem wyraźnie, ażeby fundusz krajowy na mocy niniejszego kontraktu za właściciela całej realności pod l. 717²/₄ we Lwowie położonej, wedle Dom. 210 pag. 1. z części gruntu tak zwanego ogrodu Pojezuickiego w przestrzeni 2303 □ sążni, z budynków na tej przestrzeni gruntu wystawionych, jako to: domu mieszkalnego jednopiętrowego „pałacem“ zwanego, domu łazienkowego z przynależnościami i z prawa utrzymywania łazienek w tej realności składającej się, dotąd w połowie na imię p. Aniela z Sierakowskich Hubickiej (jak Dom. 210 pag. 10 n. 38 haer.) w drugiej połowie na imię p. Zofii z Wędrychowskich Szydłowskiej, jak Dom. 210 pag. 6. n. 14, 17 i 18 haer. zapisanej, w stanie czynnym tejsze realności pod l. 717²/₄ był zainstabulowany.

V. Fizyczne posiadanie sprzedanej niniejszem realności wraz z przynależnościami oddają sprzedające niepodzielnie Wydziałowi krajowemu symbolicznie przez podpisanie niniejszego kontraktu i obowiązują się nadto oddać takowe faktycznie na gruncie zrzeczonej realności najdalej do dni trzech od podpisania kontraktu licząc, według poszczególnie spisanego i przez strony kontraktujące podpisanego inwentarza wszelkich ruchomości i nieruchomości do sprzedanej realności przynależących.

VI. Przedające obowiązane są oddać Wydziałowi krajowemu przedaną niniejszem realność wolną od wszelkich ciężarów, długów i adnotacyj; gdyby przeto przed intabulacją praw własności funduszu krajowego, prócz poz. n. 72 i 77 on. w punkcie II. A. tegoż kontraktu wymienionych, dług jaki lub ciężar lub adnotacya na hipotekę realności pod l. 717²/₄ do tabuli weszły, obowiązane są sprzedające taki dług lub ciężar, każda ze swej połowy realności, najdalej do trzech miesięcy od daty kontraktu licząc własnym kosztem i staraniem z hipoteki usunąć, w przeciwnym bowiem razie zaplacać sprzedające za każdy tydzień zwłoki 100 złr. w. a. kary na rzecz funduszu krajowego, a nadto Wydział krajowy mocen będzie extabulację takiego długu na koszt i odpowiedzialność sprzedających skutecznie i koszt wyłożony z resztującej ceny kupna potrącić, a sprzedająca, którą dług dotyczył, obowiązana w takim razie kwit extabulacyjny za gotówkę przyjąć. Adnotację D. 210 p. 11 u. 39 haer. i D. 210 p. 12 n. 40 haer. winna Wna. Zofia z Wędrychowskich Szydłowska do dni 30 od podpisania kontraktu wymazać i z tego się przed Wydziałem krajowym wykazać.

VII. Wszystkie dochody ze sprzedanej realności pod l. 717²/₄ po dziś dzień bieżące należą do sprzedających, które też po ten czas winne są zaspokoić niepodzielnie wszelkie podatki rządowe, krajowe i gminne, należności administracyjne, raty i procenta z galicyjskiej kasy oszczędności i tym podobne wydatki z posiadaniem realności połączone. Od następującego po podpisaniu kontraktu dnia obowiązany ponosić te opłaty fundusz krajowy i do niego też należą od tego dnia wszelkie dochody i czynsze najmu kupionej niniejszem realności. Ponieważ zaś mogą być niektóre dochody naprzód pobrane, a niektóre opłaty znowu zalegające lub naprzód uiszczone, przeto strony kontrakt zawierające obliczą się najdalej do 3. maja 1875 w ten sposób, że wszystkie dochody i wydatki realności pod l. 717²/₄ dotyczące będą przyjęte po dzień podpisania kontraktu na rzecz sprzedających od tegoż dnia, zaś nadal bieżące na rzecz kupującego funduszu krajowego. Po czyjej stronie okaże się z rachunku tego niedobór w dochodach, lub zwyczajka w wydatkach, ta strona drugiej różnicę zaszną natychmiast zapłacić jest obowiązana.

Przy obrachunku tym winne są sprzedające oddać Wydziałowi krajowemu wszystkie do własności dochodów, lub administracji realności pod l. 717²/₄ odnoszące się dokumenta, książeczki podatkowe, asekuracyjne, fasye, kontrakty, obrachunki, pokwitowania czynszowników i tym podobne papiery.

VIII. Ponieważ tradycja niesie, iż na tej realności pod l. 717²/₄, a głównie w starym pałacu skarby są ukryte, przeto sprzedające pp. Aniela z Sierakowskich Hubicka i Zofia z Wędrychowskich Szydłowska zastrzegają sobie na wypadek, że gdyby skarby mniemane przy budowie lub przy jakiej innej czynności nowego właściciela zostały znalezione, prawo do połowy względnie każda z nich do jednej czwartej części skarbu, jakaby wedle ustaw obowiązujących na właściciela grun tu przypadła. Wszakże sprzedającym nie przyszuża żadne prawo poszukiwania za tymi skarbami.

IX. Należytość skarbową od przeniesienia własności realności pod l. 717²/₄, równie jak koszta intabulacji prawa własności opłaci w całości fundusz krajowy bez regresu do sprzedających.

X. Kontrakt niniejszy spisany zostaje w trzech równobrzmiących egzemplarzach, z których jeden pozostaje w archiwum Wydziału krajowego, jeden bierze p. Aniela z Sierakowskich Hubicka, a jeden p. Zofia z Wędrychowskich Szydłowska.

Koszta stemplowe i legalizacji podpisów ponosi każda strona od swojego egzemplarza kontraktu.

XI. Żadne z praw wynikających z kontraktu tego dla sprzedających nie może być na przedanej realności 717²/₄, ani też na żadnym innym majątku funduszu krajowego ani intabulowanem ani prenotowanem, wyjąwszy wypadek w art. III. tego kontraktu, co do ostatniejraty ceny kupna wzmiankowany.

XII. Zrzekając się prawa żądania unieważnienia tego kontraktu z jakiegokolwiek bądź innego niżeli w punkcie trzecim tegoż zastrzeżonego powodu, w szczególności z powodu pokrzywdzenia nad połowę wartości, strony działające takowy przy świadkach podpisują i do ksiąg hipotecznych wpisać pozwalają. Działo się we Lwowie dnia 30. kwietnia 1875 roku. Karol Hubicki wr. jako wykazany Wej Aniela z Sierakowskich Hubickiej. — Zofia z Wędrychowskich Szydłowska wr. — Alfred Hrabia Potocki wr. Marszałek krajowy. — Władysław Hrabia Badeni wr. Członek Wydziału krajowego. — Paweł Skwarczyński w. r. Członek Wydziału kraj. — Jako świadek Apolinary Kopertyński wr. — Jako świadek Dr. Antoni Grott wr. — L. S.

Uwaga. Dalej następuje legalizacja notarialna, uskutecziona przez c. k. notariusza Juljusza Szemelowskiego we Lwowie do L. R. 11,737;—z kontraktem oryginalnym zsyte jest legalizowane pełnomocnictwo dla p. Karola Hubickiego od Aniela z Sierakowskich Hubickiej. W końcu następuje klauzula tabularna, w moc której galic. fundusz krajowy intabulowanym został za właściciela pomienionej realności według Dom. 210 pag. 12 n. 41 haer.

Allegat 2.

Kontrakt

który między Wydziałem krajowym, jako władzą zarządzającą funduszami krajowymi z jednej strony a panią Zofią z Wędrychowskich Szydłowską z drugiej strony, w przedmiocie najmu łazienek i pomieszczenia w realności pod l. 717²/₄ we Lwowie, w następujących zawiera się warunkach:

- 1) Wydział krajowy królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem nabywszy dla funduszu krajowego mocą kontraktu kupna z dnia 30. kwietnia 1875 całą realność pod l. 717²/₄ wraz z inwentarzem ruchomym i nieruchomym, puszcza w najem pani Zofii z Wędrychowskich Szydłowskiej — dom łazienkowy ze wszystkimi przyrządami, prawem używania wody, prawem składania drzewa na dziedzińcu, koło łazienek, i wszelkimi ruchomościami łazienkowemi, tudzież pomieszczenie w domu głównym realności pod l. 717²/₄ „pałac“ zwanym, na pierwszym piętrze, — składające się z pięciu pokoi, z niżą i przedpokojem, kuchnią, strychem, magazynem, spiżarnią, piwnicą i komórką na drzewo, które to pomieszczenie obecnie zajmuje, na czas od 1. maja 1875 r. do końca marca 1876 r., to jest: na czas jedynastu miesięcy, za czynsz najmu rocznie w sumie 4.000 złr. w. a. umówiony, a więc za 11 miesięcy w kwocie: Trzech tysięcy sześciu set sześćdziesiąt sześć (3666) złr. 67 ct. w. a. należący.
- 2) Ugodzony czynsz najmu obowiązana Najmująca p. Zofia z Wędrychowskich Szydłowska zapłacić do kasy Wydziału krajowego w dwóch ratach z góry, — mianowicie: połowę, czyli kwotę: Tysiąc ośmset trzydzieści trzy złr. 34 ct. w. a. (Nr. 1833 złr. 34 ct. w. a.) przy podpisaniu niniejszego kontraktu, drugą połowę zaś, czyli kwotę 1833 złr. 33 ct. w. a. na dniu 1szym października 1875 r. W razie uchybienia terminu zapłaty, kontrakt najmu uważa się za rozwiązany i Wydziałowi krajowemu służy prawo Najmująca z zajętych ubikacyi w krótkiej drodze usunąć. — Wszakże wolno jest także Wydziałowi krajowemu, jeżeli to korzystniejszym dla funduszu krajowego uzna, żądać dotrzymania kontraktu, w szczególności zapłacenia nieuiszczonej w terminie raty czynszu, a w takim razie obowiązana jest Najmująca p. Zofia z Wędrychowskich Szydłowska opłacać od nieuiszczonej raty czynszu najmu procenta

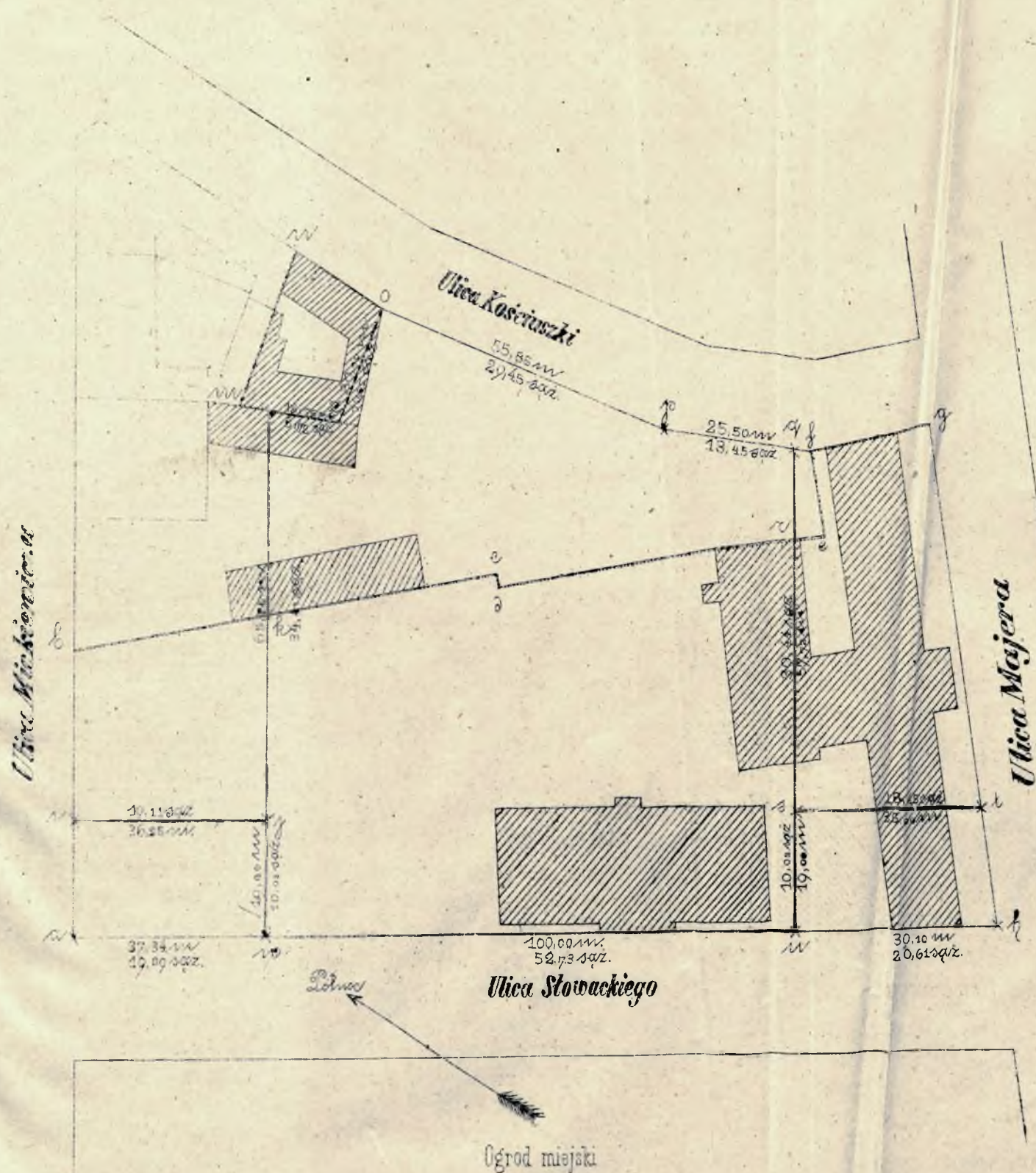
zwłoki po 24 od 100, licząc od dnia zapadłości onej, t. j. od 1. października 1875 r. aż do rzeczywistej zapłaty. Jedyne dowód zapłaconego w należytych czasie czynszu najmu stanowi pokwitowanie kasy Wydziału krajowego, zaczem nie wolno pod żadnym pozorem czynszu najmu składać za ręce lub do depozytu sądowego, gdyż złożenie takie uważanem będzie jako nieniszczenie w terminie czynszu i pociągnię za sobą rygor na ten wypadek powyżej ustanowiony.

- 3) Z dniem ostatniego marca 1876 r. kontrakt niniejszy bez awizacji ustaje, i Najmująca pani Zofia z Wędrychowskich Szydłowska obowiązana na dniu 1szym kwietnia 1876 r. wzięte w najem lokalności ze wszystkimi przynależnościami Wydziałowi krajowemu pod rygiorem egzekucji w posiadanie i użytkowanie zwrócić. Przedłużenie niniejszego kontraktu nie może nastąpić milcząco. Jeżeliby Najmująca p. Zofia z Wędrychowskich Szydłowska życzyła sobie wymienione w punkcie 1szym lokalności po upływie niniejszego kontraktu nadal wziąć w najem, winna to życzenie swoje 14 dni przed upływem kontraktu oznajmić pisemnie Wydziałowi krajowemu. Od Wydziału krajowego zawisło, ażali na przedłużenie najmu przyzwoli. W każdym razie przedłużenie takie nie może nastąpić na dłużej jak tylko zawsze na jeden miesiąc i pod warunkiem, że Najmująca przypadający za ten miesiąc czynsz najmu w kwocie trzysta trzydzieści cztery złot. reńsk. w. a. niezwłocznie do kasy Wydziału krajowego zapłaci.
- 4) Najęte lokalności, a mianowicie: dom łazienkowy ze wszystkimi przyborami i całym urządzeniem kąpielowem, niemniej pomieszkawie w pałacu w punkcie 1szym kontraktu określone, oddane zostają Najmującej p. Zofii z Wędrychowskich Szydłowskiej podług inwentarza poszczególnie spisane i przez obie strony kontraktujące podpisanego. Pani Zofia z Wędrychowskich Szydłowska obowiązuje się przedmioty najęte w porządku utrzymywać i w takim stanie jak je odebrała, oddać według inwentarza Wydziałowi krajowemu po ukończeniu kontraktu najmu. Za uszkodzenia ze zwykłego trybu użycia wynikłe Najmująca nie jest odpowiedzialną, atoli każdą inną dezolację lub braki, czy to w ruchomościach, czy przyborach kąpielowych obowiązana jest wynagrodzić według szacunku w inwentarzu zamieszczonego.
- 5) Wydział krajowy oddaje dom łazienkowy z przynależnościami i pomieszkawie w punkcie 1szym niniejszego kontraktu określone w takim stanie, w jakim się obecnie znajdują, nie ręczy więc ani za ilość łazienek, ani za obfitość wody, ani za dostateczność przyrządów kąpielowych, ani też w ogóle za stan lub wydatność przedsiębiorstwa; nie przyjmuje także żadnych restauracji, naprawek, ani adaptacji na siebie, i z tytułu tego Najmująca p. Zofia z Wędrychowskich Szydłowska nie może rościć sobie żadnych pretensyi. Wolno jej wszakże własnym kosztem i staraniem skutecznie potrzebne przeistoczenia, zmiany lub restauracje, atoli zawsze tylko za przyzwoleniem Wydziału krajowego, i z obowiązkiem zwrócenia po upływie kontraktu najętych lokalności z przynależnościami w tym ulepszonej stanie bez regresu do wynagrodzenia kosztu łożonego.
- 6) Zabezpieczenie budynków od ognia należy do Wydziału krajowego. Gdyby łazienki p. Zofii z Wędrychowskich Szydłowskiej w najem puszczone zgorzały, ustaje przez się niniejszy kontrakt najmu bez wszelkiego za to wynagrodzenia. W razie zgorzenia samego domu mieszkalnego potrącona ma być kwota z czynszu najmu przypadająca za pomieszkawie w stosunku sześciu set zlr. w. a. rocznie.
- 7) Podatek zarobkowy i dochodowy z łazienek, tudzież czynszowy grosz gminny z łazienek i pomieszkawia, jakoteż opłatę za wodociąg miejski winna Najmująca Wna Zofia z Wędrychowskich Szydłowska opłacić bez regresu do Wydziału krajowego.
- 8) Za ścisłe dotrzymanie niniejszego kontraktu ręczy Najmująca p. Zofia z Wędrychowskich Szydłowska całym swoim majątkiem. Bez pisemnego zezwolenia Wydziału krajowego nie

wolno p. Zofii z Wędrychowskich Szydłowskiej praw z kontraktu tego wynikających komu trzeciemu ustąpić, ani też najęte lokalności z przynależnościami podnajmować.

- 9) Wydział krajowy zastrzega sobie wyraźnie, iż nie wolno prawa najmu wynikającego z kontraktu tego ani intabulować, ani prenotować, bądź w stanie biernym realności pod l. 717^{1/4}, bądź na innym majątku należącym do funduszu krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem pod rygorem nieważności aktu zabezpieczenia.
- 10) Kontrakt niniejszy spisany zostaje w dwóch równobrzmiących egzemplarzach. Koszta stemplów i opłatę za notaryalną legalizację podpisów ponoszą obie strony kontrakt ten zawierające, po połowie. Działo się we Lwowie dnia 30. kwietnia 1875. Zofia z Wędrychowskich Szydłowska mp. Alfred hr. Potocki mp., Marszałek krajowy. Władysław hr. Badeni mp., Członek Wydziału krajowego. Paweł Skwarczyński mp., Członek Wydziału krajowego L. S. Jako świadek: Apolinary Kopertyński mp. Jako świadek: Dr. Antoni Grott mp.

Uwaga: Dalej następuje legalizacja notaryalna przez c. k. Notaryusza Julinsa Szemelowskiego we Lwowie do L. R. 11.741 pod datą jak wyżej.

	zawiera powierzchnie		
	□ metrach	□ sążniach	
abc defgh	2759, 83	2713, 15	
aijw	671, 09	186, 56	
ustk	687, 85	191, 06	
wkcdri	5588, 87	1553, 72	
kizoprcd	2927, 78	813, 78	
mmoz	482, 69	120, 26	
<i>Razem</i>	10307, 86	2865, 59	
kizoprcd + mmoz	3360, 56	934, 04	do zakupienia
aijw + ustk + sigfer	2812, 23	781, 80	do sprzedania
Łozostaje	548, 33	152, 44	do zakupienia
aijw + sigfer	1056, 79	293, 79	
ustk + sigfer	1755, 44	489, 02	
<i>Razem</i>	2812, 23	781, 80	

Skala 1/1000

Allegat 4.

Protokół

spisany w przedmiocie oznaczenia warunków, pod jakimi zakupiona na rzecz funduszu krajowego realność pod l. 717²/₄ pod budowę gmachu na pomieszczenie Sejmu i Wydziału krajowego miałaby być użyta

dnia 3. czerwca 1875

O b e c n i :

JWny Oktaw Pietruski
Członek Wydziału krajowego, Zastępca Marszałka
w Wydziale krajowym.

Gustaw Reut
Inżynier Wydziału krajowego.

Prowadzący pióro:
Apolinary Kopertyński
Sekretarz Wydziału krajowego.

Biegli w sztuce:

- Wny Juliusz Hochberger, Dyrektor urzędu
budowniczego kr. m. Lwowa.
„ Józef Kajetan Janowski, Budowniczy
cywilny.
„ Feliks Książarski, kawaler orderu Fran-
ciszka Józefa, c. k. Radca budowniczy.
„ Ludwik Wierzbicki, nadinżynier kolei
żelaznej lwowsko-czerniowieckiej.
„ Julian Zachariewicz, Prof. budowni-
ctwa przy c. k. akademii technicznej.

Przedmiotem narad było ułożenie warunków, pod jakimi zamierzona budowa gmachu na pomieszczenie Sejmu i Wydziału krajowego miałaby być wykonaną ze względu na rozległość i położenie na-
bytego na ten cel gruntu realności pod l. 717²/₄.

Przedewszystkiem zgodzono się na to, iż budowa stanąaby miała w ten sposób, ażeby główny front zwrócony był ku ulicy Słowackiego, tudzież ażeby główny wchód i środkowa oś takowej znajdowały się naprzeciw środkowego punktu przeciwległej polaci ogrodu miejskiego.

Co do wykonania budowy samej uwydatniły się w ciągu obrad głównie następujące zdania:

A) Jeżeliby budowa stanąć miała wyłącznie tylko na gruncie realności pod l. 717²/₄ i zająć takową w całości, natędy naturalne rozmieszczenie poszczególnych części byłoby tego rodzaju, iż we środku głównego frontu znajdowałyby się sala sejmowa z ubikacyami dla Sejmu potrzebnymi, zaś dla pomieszczenia Wydziału krajowego służyłyby trakty, zajmujące fronty od ulic Majerowskiej i Mickiewicza połączone z budynkiem sejmowym za pomocą traktów prowadzonych w kierunku ulicy Słowackiego.

Takie rozmieszczenie budowy dostarczyłoby samo przez się dostatecznej ilości ubikacyj, a nadto pozostałaby możność dobudowania jeszcze dwóch traktów pomiędzy budynkiem sejmowym a obu traktami przeznaczonemi na pomieszczenie biur Wydziału krajowego.

Przeciw takowemu przemawiałyby: najprzód ta okoliczność, że budowa mając przeszło 90 sążni frontu głównego, tudzież 24 i 43 sążni z górą frontów bocznych, musiałaby nawet przy jak najskromniejszym uwzględnieniu strony estetycznej być stosunkowo bardzo kosztowną, a samo rozmieszczenie poszczególnych części byłoby niedogodne, gdyż trakty przeznaczone na pomieszczenie biur Wydziału krajowego, będąc rozdzielone budynkiem sejmowym, miałyby nader utrudnioną komunikację pomiędzy sobą.

Ze względu bowiem, że główny wchód i środkowe przedsionki należałoby zachować wyłącznie tylko dla użytku Sejmu, musiałaby komunikacja wewnątrz budynku pomiędzy rozmieszczonemi w bocznych traktach, a tem samem za nadto od siebie oddalonymi biurami Wydziału krajowego odbywać się bądź dołem, bądź też przez drugie piętro sejmowego budynku, co niezawodnie byłoby bardzo niedogodne i ze stratą czasu połączone.

Jeżeliby zaś trakt przy ulicy Majera miał być wybudowany w takich rozmiarach, iżby sam pomieścił w sobie wszystkie biura Wydziału krajowego, natędy drugi boczny trakt (przy ulicy Mickiewicza), który ze względów architektonicznych przynajmniej w części swej od ulicy Słowackiego, musiałby mieć takie same rozmiary jak pierwszy, byłby zbędnym.

B) Następnie wzięto pod rozwagę projekt, według którego gmach krajowy miałby być budowany w kształcie czworoboku wolnostojącego z czterema frontami.

Z frontu realności l. 717²/₄ od ulicy Słowackiego zostałyby po obu bokach wyłączone części mierzące około 15 sążni i sięgające przez całą głąb realności. Części te miałyby być odprzedane a za uzyskaną cenę kupna miałyby być zakupioną część realności sąsiedniej Wgo. Brykczyńskiego, przylegająca od ulicy Kościuszki.

Obok odprzedanych części realności l. 717²/₄ miałyby być utworzone dwie ulice, mierzące około 7 sążni szerokości, sięgające od ulicy Słowackiego do ulicy Kościuszki, na pozostałym zaś czworoboku, którego główny front od ulicy Słowackiego mierzyłby 42 sążni, miałby stanąć gmach krajowy o czterech traktach zwróconych ku ulicy Słowackiego, ku obunowym ulicom i ku ulicy Kościuszki. Sala Sejmowa znajdowałaby się wewnątrz czworoboku i przytykałaby do traktu od ulicy Słowackiego.

Za planem tego rodzaju przemawiałyby ta okoliczność, że gmach krajowy stałby osobno sam dla siebie, byłby bezpiecznym od pożaru, miałby podostatkami światła z wewnątrz i bardzo ułatwioną komunikację.

Natomiast dałoby się zarzucić przeciw takowemu najprzód, iż części gruntu realności 717²/₄ przeznaczone na sprzedaż, mogłyby być odstąpione tylko z obowiązkiem dla nabywcy budowania na nich w ten sposób, iżby fronty budowli obrócone były również ku gmachowi

sejmowemu, co niezawodnie przyczyniłoby się, jak każde służebnictwo do zmniejszenia wartości a zatem i ceny tych gruntów, zwłaszcza że domy na tych gruntach pobudowane musiałyby mieć trzy fronty.

Następnie pozostałaby część gruntu wydzielona pod ulice bez użytku, a ponieważ ulice te zajęłyby około 700 sążni kwadratowych, przeto wartość gruntu, licząc tylko po 50 złr. za sążeń, wynosiłaby 35.000 złr. — tak znacznej zaś wartości nie mógłby ubogi fundusz krajowy oddać do użytku publicznego bez wynagrodzenia.

Najważniejszymi zarzutami jednak przeciw budowaniu według tego pomysłu, byłyby te, iż budynek mieszcząc się stosunkowo na małej przestrzeni, miałby za ciasne podwórza i z wewnątrz za mało światła. a następnie, iż budowa byłaby i w tym wypadku jeszcze za nadto kosztowną. Gdy bowiem główny front musi być ozdobny, niemożnaby i reszty frontów pozostawić bez kosztownych ozdób architektonicznych, w przeciwnym bowiem razie przedstawiałby budynek dla patrzącego w kierunku węgła, kontrasty zanadto rażące, przezco budowa cała zanadto by traciła.

- C) Ponieważ front zakupionego pod budowę gruntu realności pod l. 717²/₄ od ulicy Majerowskiej mierząc przeszło 43 sążni, mógłby również stanowić front główny budowy, przeto wzięto pod rozwagę i tę ewentualność.

Sala Sejmowa przylegałaby w takim razie do traktu od ulicy Majerowskiej, drugi trakt ciągnąłby się wzdłuż ulicy Słowackiego, a pewna część narożnego gruntu od ulicy Słowackiego, i od ulicy Mickiewicza mogłaby być odprzedana, jeżeliby natomiast można było nabyć pewną część gruntu Wgo. Brykczyńskiego od ulicy Kościuszki dla pomieszczenia trzeciego traktu.

Wykonanie tej myśli nastęczyłoby jednak wiele trudności. Budynek sam miałby kształty nieregularne, każdy z trzech frontów musiałby być ozdobnym i kosztownym, szczególnie zaś front od ulicy Słowackiego, który chociaż drugorzędny, dla znacznych rozmiarów swoich wymagałby znacznych kosztów na ozdoby.

Wewnętrzne rozłożenie ubikacyj nastęczyłoby niemal te same trudności i niedogodności, jak przy budowie według pomysłu omówionego pod A., zaś koszt budowy wynosiłoby co najmniej o 100.000 złr. więcej.

- D) Ponieważ nadto w tym wypadku i położenie głównego frontu byłoby mniej odpowiednie, przeto powrócono do pomysłu omówionego pod A. i zgodzono się z pewnymi modyfikacjami, iż byłby ten pomysł jeszcze najwięcej odpowiednim.

Należałoby zaś budować w ten sposób, ażeby oba trakt, przeznaczone na pomieszczenie Wydziału krajowego, zbliżono ku budynkowi środkowemu przeznaczonemu dla Sejmu.

Tym sposobem zostałyby wszystkie niedogodności omówione pod A. znacznie zmniejszone, gdyż front główny byłby wówczas krótszy, oddalenie obu traktów bocznych o wiele mniejsze, a budowa sama znacznie mniejszego wymagałaby kosztu.

Części gruntu jednak od ulicy Majerowskiej i Mickiewicza mogłyby w takim razie służyć tylko na skwery, a dla wykończenia traktu od ulicy Majerowskiej po ulicę Kościuszki wypadłoby zakupić pewną przestrzeń z sąsiedniej realności Wgo. Brykczyńskiego.

W konkursie na plany budowy miałby być oddany do dyspozycji architektki projektującego cały grunt realności pod l. 717²/₄ z dodatkiem takiej części z realności Wgo. Brykczyńskiego, jakiejby plan wymagał.

Wny. Zacharjewicz zrobił przytem uwagę, że budując według tej myśli, niemożnaby poprzestać na zakupnie tej tylko części sąsiedniego gruntu od ulicy Kościuszki, która ewentualnie pod samą budowę miałaby być użytą, lecz że należałoby nabyć całą obecnie niezabudowaną część tego gruntu.

Gdy bowiem położenie ogrodu miejskiego i całego przeciwległego otoczenia jest amfiteatralne, przeto z każdego wyższego punktu będzie można widzieć ponad dachy gmachu sejmowego wszystkie otaczające budynki.

Gdyby więc z czasem pobudowano na sąsiednim gruncie domy dwupietrowe, natedy były tych domów stanowiłyby tło gmachu krajowego, co dla tego gmachu byłoby z wielką ujmą pod względem estetycznym.

Zakupiony niezabudowany grunt sąsiedniej realności choćby pod budowę gmachu krajowego nie został użyty, byłby jednak przydatnym na urządzenie zajazdów ekonomicznych, na miejsca dla powozów, i t. p.

Na tem zakończono obrady dnia 3. czerwca i spisano niniejszy protokół.

Pietruski mp.

D. j. w.

Hochberger mp.

A. Kopertyński mp.

J. Księżarski mp.

Wierzbicki mp.

Zachariewicz mp.

J. K. Janowski mp.

Allegat 5.

Protokół

spisany w przedmiocie oznaczenia warunków, pod jakimi zakupiona na rzecz funduszu krajowego realność pod l. 717²/₄ pod budowę gmachu na pomieszczenie Sejmu i Wydziału krajowego miałyby być użytą, dnia 7. czerwca 1875.

Obecni:

JWny Oktaw Pietruski
Członek Wydziału krajowego, Zastępca Marszałka
w Wydziale krajowym.

Gustaw Reut
Inżynier Wydziału krajowego.

Prowadzący pióro:
Apolinary Kopertyński
Sekretarz Wydziału krajowego.

Biegli w sztuce:
Wny Juliusz Hochberger, Dyrektor urzędu
budowniczego kr. m. Lwowa.
„ Józef Kajetan Janowski, Budowniczy
cywilny.
„ Feliks Księżarski, kawaler orderu Fran-
ciszka Józefa, c. k. Radca budowniczy.
„ Ludwik Wierzbicki, Nadinżynier kolei
żelaznej lwowsko-czerniowieckiej.
„ Julian Zachariewicz, Prof. budowni-
ctwa przy c. k. akademii technicznej.

Ponieważ wszystkie projekty omówione na zebraniu dnia 3. czerwca, wymagałyby w wykonaniu, bądź nadto wielkiego wydatku na samą budowę, bądź też na przykupno sąsiedniego gruntu, przeto przedstawił Wny Pietruski zaproszonym na dzień 7. Czerwca P. T. Panom biegłym pomysł budowania na środkowej

części zakupionego już gruntu, do którejby część gruntów przylegających, aż po ulicę Kościuszki przyłączono, odstępując zarazem boczne części gruntów realności pod l. 717²/₄ (od ulic Majerowskiej i Mickiewicza) na własność prywatną.

Bliższe zbadanie i omówienie tego pomysłu okazało, że takowy byłby nietylko wykonalnym, lecz nawet z dotychczas roztrząsanych najtrafniejszym. Gmach krajowy miałby w takim razie tylko dwa fronty, a to ku ulicom Słowackiego i Kościuszki i mógłby sam w sobie stanowić czworobok zamknięty. Brakowi światła w bocznych traktach prowadzonych od ulicy Słowackiego ku ulicy Kościuszki, mogłyby zapobiedz odpowiednio umieszczone podwórza wzdłuż bocznych części gruntu przeznaczonych na sprzedaż, a budowy prywatne na odstąpić się mających gruntach, mogłyby bezpośrednio nawet przypierać do gmachu sejmowego.

Pod budowę gmachu miałyby być użytą środkowa część zakupionego już gruntu a to w długości stu metrów czyli 52·85 sążni bieżących od ulicy Słowackiego i przez całą głębokość gruntu. Do tego miałyby być przyłączoną taką przestrzeń z gruntów W. Brykczyńskiego aż po ulicę Kościuszki, jaką wskażą dwie linie pociągnięte od punktów narożnych przy ulicy Słowackiego, w kierunku prostym ku ulicy Kościuszki.

Z gruntu tak zakreślonego miałyby jednak być wyłączoną w znacznej części ta parcela, na której obecnie przy ulicy Kościuszki stoi domek parterowy Wgo Brykczyńskiego, tak, że gmach sejmowy sięgałby frontem swoim położonym przy ulicy Kościuszki tylko po wyżej wspomniany domek parterowy.

Dla zachowania dla gmachu sejmowego stanowiska dominującego, miałyby położone przy ulicy Słowackiego narożne części gruntu l. 717²/₄ pozostać niezabudowane, a to po obu stronach na 10 sążni w głąb, zaś w długości na 18·72 sążni od ulicy Mickiewicza, a na 19·13 sążni od ulicy Majerowskiej. Reszta gruntu mogłaby być odstąpioną pod budowy prywatne, z tem jednak zastrzeżeniem, że obrócone ku ulicy Słowackiego, a właściwie ku niezabudowanym narożnym gruntom fasady domów prywatnych pobudowane będą podług planów, jakie Wydział krajowy wskaże i utworzą z gmachem sejmowym niejako jedną architektoniczną całość.

Odpowiednio temu planowi należałoby więc z realności Wgo Brykczyńskiego zakupić około 910 sążni przestrzeni zaś na sprzedaż przeznaczyć z realności l. 717²/₄ dwa place obejmujące łącznie około 826 sążni kwadratowych.

Ponieważ grunta Wgo Brykczyńskiego są mniej korzystnie położone, zaś place odstąpić się mające należą bezsprzecznie do najpiękniejszych, przeto możnaby pierwsze nabyć, a ostatnie sprzedać po takich cenach, że dla funduszu krajowego z tytułu nabycia gruntu pod budowę nietylko nieurośnie żaden nowy wydatek, lecz nawet mógłby się okazać mały zysk.

Zalety powyższego planu byłyby następujące:

Cały gmach mógłby być zbudowany w kształcie czworoboku, co umożliwiłoby jak najdogodniejsze rozmieszczenie wszystkich potrzebnych ubikacyj. Komunikacja, tak wewnątrz gmachu jakoteż na zewnątrz byłaby pod każdym względem łatwą, przestrzeń zabudować się mająca wystarczającą a dla każdej części budynku możnaby uzyskać odpowiednią ilość światła. Gmach miałby tylko dwa fronty, z których główny przy ulicy Słowackiego mógłby być ozdobniejszy, drugi zaś od ulicy Kościuszki byłby jako drugorzędny skromniejszym.

Ta okoliczność pozwoliłaby wykonać budowę z wszelką możliwą oszczędnością, a jednak, co jest poniekąd rzeczą konieczną, ozdobnie. Pomimo zaś, że gmach sejmowy przylegałby z dwóch stron do budynków prywatnych, to jednakowoż byłby on przynajmniej od głównego frontu dostatecznie uwydatnionym i odosobnionym, a to w skutek urządzenia skwerów narożnych od ulicy Słowackiego w miejscach, gdzie taż ulica zbiega się z ulicami Mickiewicza i Majera.

Na wypadek, gdyby rzecz o odstąpienie gruntu z Wnym Brykczyńskim dała się ułożyć, oświadczyli się wszyscy obecni P. T. panowie Architekci jednogłośnie za wykonaniem budowy gmachu sejmowego na zasadzie powyższego pomysłu, który w danych warunkach byłby najtańszym i pod każdym względem najkorzystniejszym.

Na tem zakończono obrady.

Pietruski mp.

A. Kopertyński mp.

Hochberger mp.

J. Księżarski mp.

Wierzbicki mp.

Zachariewicz mp.

J. K. Janowski mp.

L. S.

The following information is being furnished to you for your information only. It is not intended to constitute an offer of insurance or any other financial product. The information is being provided to you for your information only. It is not intended to constitute an offer of insurance or any other financial product.

The information is being provided to you for your information only. It is not intended to constitute an offer of insurance or any other financial product. The information is being provided to you for your information only. It is not intended to constitute an offer of insurance or any other financial product.

- 1. *John Doe*
- 2. *Jane Doe*
- 3. *John Doe*
- 4. *Jane Doe*

The information is being provided to you for your information only. It is not intended to constitute an offer of insurance or any other financial product.

The information is being provided to you for your information only. It is not intended to constitute an offer of insurance or any other financial product. The information is being provided to you for your information only. It is not intended to constitute an offer of insurance or any other financial product.

The information is being provided to you for your information only. It is not intended to constitute an offer of insurance or any other financial product. The information is being provided to you for your information only. It is not intended to constitute an offer of insurance or any other financial product.

The information is being provided to you for your information only. It is not intended to constitute an offer of insurance or any other financial product. The information is being provided to you for your information only. It is not intended to constitute an offer of insurance or any other financial product.

The information is being provided to you for your information only. It is not intended to constitute an offer of insurance or any other financial product. The information is being provided to you for your information only. It is not intended to constitute an offer of insurance or any other financial product.

Allegat 6.

Protokół

spisany dnia 21go czerwca 1875 w przedmiocie zamiany części realności Nr. 717²/₄ własność funduszu krajowego stanowiącej, z częściami realności Nr. 568²/₄ i 683²/₄ własność Wgo Stanisława Brykczyńskiego stanowiących.

O b e c n i :

Imieniem Wydziału krajowego
Okta w Pietruski
członek Wydziału krajowego.

Wny Stanisław Brykczyński
właściciel realności we Lwowie, pod l. 568²/₄
i 683²/₄ położonych.

Prowadzący pióro: Apolinary Kopertyński, Sekretarz Wydz. kraj.

Zawezwany przez Wydział krajowy właściciel powyższych realności Nr. 568²/₄ i 683²/₄ oświadcza się jak następuje:

I. Ja Stanisław Brykczyński, właściciel realności pod l. 568²/₄ i 683²/₄ we Lwowie położonych, obowiązuję się niniejszem, imieniem własnem i imieniem moich następców we własności tych realności, zawrzeć z Wydziałem krajowym, działającym imieniem funduszu krajowego, kontrakt zamiany pewnych części moich realności we Lwowie pod l. 568²/₄ i 683²/₄ położonych z pewnymi częściami realności pod l. 717²/₄ we Lwowie położonej, własność funduszu krajowego stanowiącej, pod następującymi warunkami:

- 1) Wny Stanisław Brykczyński odstępuje funduszowi krajowemu ze swoich realności pod l. 568²/₄ i 683²/₄ położonych, kompleks na załączonym planie (który to plan wszelako na absolutną akuratność służyć nie może) oznaczony literami *a, b, c, d, e, f, g, h, i, k, a*.

- 2) W zamian za ten kompleks odstępuje Wydział krajowy imieniem funduszu krajowego Wnemu Stanisławowi Brykczyńskiemu z realności pod l. 717 $\frac{1}{4}$ położonej, własność funduszu krajowego stanowiącej, dwa kompleksy na załączonym planie oznaczone, a mianowicie: jeden kompleks oznaczony literami *A, a, B, C*; drugi kompleks oznaczony literami *D, E, F, G, H, h*, wraz z budynkiem na łazienki służącym o ile na tym kompleksie stoi, wszakże bez wszelkiego inwentarza.
- 3) Wny Stanisław Brykczyński obowiązany jest, odstąpiony jak wyżej pod art. 1. kompleks oddać Wydziałowi krajowemu w fizyczne posiadanie zaraz przy podpisaniu formalnego kontraktu, zaś znajdujące się na tym kompleksie budynki jakiegokolwiek rodzaju najdalej we dwa miesiące po podpisaniu kontraktu własnym kosztem do gruntu rozebrać, materiał i rumowisko jako swoją własność w tym samym terminie zabrać i doły należyście powypęlnić, tak, iżby rzeczony grunt w terminie rzeczonym Wydziałowi krajowemu oddany został równy i zupełnie wolny od wszystkich budynków i rumowisk.
- 4) Wydział krajowy obowiązany będzie również przy podpisaniu kontraktu oddać Wnemu Stanisławowi Brykczyńskiemu w fizyczne posiadanie w art. 2. opisane kompleksy.
- 5) Gdy Wny Stanisław Brykczyński życzy sobie używać jeszcze, jak długo nie zabuduje lub odprzeda całego lub części kompleksu powyżej w art. 2gim opisanego budynku dziś na łazienki służącego, o ile tenże na odstąpionym kompleksie stoi, przeto nie będzie Wny Stanisław Brykczyński obowiązany. budynku tego, o ile tenże na odstąpionym jemu kompleksie *D, E, F, G, H, h* stoi, zaraz burzyć; wszakże to prawo przyznane tylko Wnemu Stanisławowi Brykczyńskiemu, nie może być trzeciemu odstąpione, czy to osobno, czy też razem z gruntem, owszem, skoro grunt wejdzie w posiadanie lub własność trzeciej osoby, winien budynek ten najdalej w dwa miesiące być rozebrany, za co Wny Stanisław Brykczyński ręczy.

Odstąpione Wnemu Stanisławowi Brykczyńskiemu prawo do używania budynku dziś na łazienki służącego, o ile na odstąpionym kompleksie stoi, nie może bynajmniej nwlaczać prawu Wydziału krajowego, przystąpienia bezzwłocznie lub kiedy mu się będzie podobać do rozebrania do gruntu tych części tego budynku, które na gruncie funduszu krajowego stoją, a rzeczą Wgo Stanisława Brykczyńskiego będzie, własnymi środkami i kosztami bez pociągania funduszu krajowego do najmniejszej odpowiedzialności lub jakichkolwiek kosztów, zabezpieczyć się od możliwych złych skutków przedsięwziętego przez Wydział krajowy rozebrania budynku i fundamentów. Owszem, obowiązkiem jego będzie, pozostające części tego budynku murem ogniowym (Feuermauer) od gruntu funduszu krajowego w sposób bezpieczeństwo zapewniający odgraniczyć.

- 6) Wny Stanisław Brykczyński mieć będzie bezpłatne prawo i przelać to prawo na swoich prawonabywców, utrzymywania okien wychodzących na grunt funduszu krajowego, a to na liniach *A, C* i *D, E*. Prawo to może być wykonywane tylko wedle planów, jakie Wydział krajowy właścicielom gruntów wzdłuż tych linii położonych wyda. Plany te przepiszą ilość i wysokość pięter i okien i cały kształt fasady, jak niemniej kształt dachu, a to w tym celu, aby styl tych fasad zastosowany był do stylu gmachu sejmowego i żeby one poniekąd jedną artystyczną z gmachem sejmowym stanowiły całość. Wszakże Wydział krajowy nie może żądać, iżby budynki te miały mniej jak parter i dwa piętra. Fasady muszą stać na liniach *A, C* i *D, E*.

Do poleceń Wydziału krajowego dotyczących się postanowień wszystkich w tym ustępie 6tym zawartych, winni się właściciele odstąpionych kompleksów *A, a, B, C* i *D, E, F, G, H, h*, na liniach *A, C* i *D, E*, zastosować, inaczej Wydziałowi krajowemu

wolno będzie każdą budowę sprzeciwiającą się planowi przez Wydział krajowy podanemu i na innej linii skutecznie zatrzymać i zniesienia tychże domagać się.

Jak długo nowe takie fasady nie będą wybudowane, właściciele kompleksów obydwoh winni będą cierpieć, iżby drzewa, które Wydział krajowy zasadzi na liniach A, C i D, E gałęzie swe rozprzestrzeniały nad kompleksami temi.

Wny Stanisław Brykczyński obowiązuje pod własną odpowiedzialnością siebie i przyrzeka swoich prawonabywców we własności powyższych kompleksów do dotrzymania tych warunków zobowiązań.

7. W. Stanisław Brykczyński obowiązany będzie wydać Wydziałowi krajowemu imieniem funduszu krajowego potrzebne deklaracje, aby z części funduszowi krajowemu odstąpionych, i z tych części realności N. 717¹/₄, które przy funduszu krajowym pozostaną, czy to jedno, czy kilka ciał tabularnych, z jednym lub kilkoma numerami konskrypcyjnymi utworzone zostały. Nawzajem zaś takie samo prawo służyć będzie W. Stanisławowi Brykczyńskiemu lub jego prawonabywcom co do nabytych od funduszu krajowego kompleksów.
8. Nadwyżka wartości, jaka po najdokładniejszym obrachunku przestrzeni zamienianych okaże się, wynagrodzoną zostanie przy podpisaniu kontraktu w tym stosunku, iż przyjmuje się wartość odstąpionych przez W. Stanisława Brykczyńskiego funduszowi krajowemu gruntów po sześćdziesiąt pięć (65) zł. w. a. za jeden niższo-austriacki sążeń kwadratowy, zaś wartość takiego samego sążnia kwadratowego z odstąpionych przez fundusz krajowy W. Stanisławowi Brykczyńskiemu kompleksów po osmdziesiąt pięć (85) zł. w. a.
9. W. Stanisław Brykczyński winien odstąpione części swych realności oddać Wydziałowi krajowemu wolne od wszelkich ciężarów, zatem także wolne od wierzytelności galic. kasy oszczędności.
Niemniej obowiązany będzie zezwolić, aby fundusz krajowy został zainstabulowany za właściciela odstąpionych sobie części, a nadto prawa, jakie powyżej na rzecz funduszu krajowego stypulowane zostały w stanie biernym i czynnym odstąpionych kompleksów a względnie realności na placach stanąć mające, których fasady na plac przed gmachem krajowym wychodzić będą.
10. W dniu podpisania kontraktu i oddania fizycznego posiadania nastąpi obrachunek wspólny co do ciężących na realnościach wchodzących w zamianę obowiązków, jako to : podatków i innych ciężarów, i każdemu winno być zwrócone co mu się należy.
11. Należytość rządową od przeniesienia własności Wydział krajowy całkowicie opłacić obowiązany będzie.

II. Wny Stanisław Brykczyński obowiązuje się zawrzeć z Wydziałem krajowym imieniem funduszu krajowego na podstawie tych głównych warunków formalny kontrakt zamiany, jeżeli Wydział krajowy najdalej we dwa miesiące po otrzymaniu Najwyższej sankcyi uchwały zezwalającej na pozbycie się powyższych części realności Nr. 717¹/₄ a powziętej na tej sesyi Wysokiego Sejmu, która najpierwsza po 1szym kwietniu 1876 obradować będzie, z tej oferty nżytek zrobi, i Wny Stanisław Brykczyński winien będzie zapłacić karę konwencyonalną dwudziestu tysięcy (20.000) złr. wal. austr., jeżeliby z jakiejbądź przyczyny na wezwanie Wydziału krajowego do spisania tego formalnego kontraktu zamiany, bezzwłocznie nie przystąpił.

Tej samej karze podlegnie Wny Stanisław Brykczyński, a nadto winien będzie wynagrodzić funduszowi krajowemu wszelkie straty, jeżeliby przez pozbycie się jakiegokolwiek bądź części kompleksu pod art. 1szym wyrażonego utrudnił lub uniemożliwił Wydziałowi krajowemu wybudowanie gmachu dla pomieszczenia Sejmu i Wydziału krajowego w tych rozmiarach i w tem położeniu, jakie zamierza przez rozpisanie konkursu na plany architektoniczne.

We Lwowie dnia 21go czerwca 1875.

Stanisław Brykczyński w. r.

Na tem protokół zakończono.

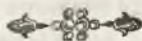
D. j. w.

Oktaw Pietruski w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Program

budowy gmachu dla Sejmu i Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem we Lwowie.

A. Lokalności Sejmowe.

Powierzchnie
w metrach

1. Sala sejmowa.

Nie oznaczając naprzód, jaką powierzchnię sala sejmowa zajmować będzie i nie przesądając ogólnego jej kształtu, zastrzega się jednak, że pomieścić powinna:

- a) 200 krzeseł poselskich z pulpitemi do pisania i miejsce wolne do ewentualnego pomieszczenia dodatkowych około 30 krzeseł. Krzesła ustawione będą amfiteatralnie rzędami i przedzielone przejściami poprzecznymi — w ten sposób, żeby najmniej — dwa a najwięcej — cztery krzesła bezpośrednio przy sobie, w jednym rzędzie stały. Miejsce przez jedno krzesło zajęte, musi mieć najmniej 0.65 m. szerokości, a 1.00 m. długości wraz z pulpitem. Poza ostatnim rzędem krzeseł, wzdłuż ściany otaczającej salę, zostawione będzie wolne przejście, ułatwiające dostęp do wszystkich miejsc, przez posłów zajętych.
- b) Przy ścianie naprzeciwko krzeseł poselskich, na wysokiem podniesieniu, umieszczonem będzie biuro marszałkowskie — złożone: w środku z obszernego miejsca dla marszałka, na którymby dwa wielkie fotele obok siebie stanąć mogły i po obu bokach, cokolwiek niżej, miejsca również obszerne dla 4ch sekretarzy sejmowych, po dwóch z każdej strony.
- c) Przed biurem marszałkowskiem, również na wyniesieniu, lecz o parę stopni niższem, umieszczoną będzie dosyć przestronna trybuna dla mowców.
- d) Przed trybuną, miejsce nieco zagłębione poniżej posadzki sali i oddzielone od sali lekką balustradą, przeznaczonem będzie dla 8 do 10 stenografów i ich przełożonego. Przystęp do tego miejsca, urządzony po pod trybuną i biurem marszałkowskiem, komunikować winien z najbliższymi kurytarzami, a przez nie z salą, przeznaczoną dla stenografów, o której poniżej.

- e) Z prawej strony biura marszałkowskiego, na lekkim podniesieniu, umieści się obszerne biuro dla komisarza rządowego i dwóch jego asystentów.
- f) Nakoniec z lewej strony tegoż biura, odpowiednio powyższemu pod e), stać będzie stół dla trzech referentów biura sejmowego.

W około sali, z wyjątkiem ściany, przy której będzie biuro marszałkowskie, wznosić się mają łoże i galerye, a mianowicie:

- a) łoża dla Namiestnika,
 b) „ dla Marszałka,
 c) „ dla Wice-Marszałka,
 d) łoża dla członków Rady Państwa,
 e) galerya dla dziennikarzy,
 f) galerye dla publiczności.

2. Sala ustępowa, czyli foyer.

Sala ta, — przeznaczona do zebrań reprezentacyjnych, jak również służąca do zgromadzenia się posłów przed rozpoczęciem posiedzenia, lub w czasie tegoż, w celu narady lub porozumienia się, lub też w razie chwilowego zawieszenia posiedzenia dla odpoczynku, — powinna znajdować się jak najbliżej sali sejmowej i prawie w bezpośredniej zostawać z nią łączności.

Przy opracowaniu wewnętrznego udekorowania tej sali, architekt zwróci uwagę na potrzebę pomieszczenia w niej obrazu treści historycznej.

Obraz ten będzie miał 4 metry wysokości a 7 metrów szerokości, światło pada od przodu.

3. Dwa pokoje konferencyjne — razem powierzchni 90

Pokoje te — ile możliwości — jak najbliżej sali sejmowej położone być powinny.

4. Pokój Marszałka sejmowego 45

5. Pokój Wice-marszałka 45

Oba te pokoje winny mieć wspólny przedpokój i być jak najbliżej sali sejmowej.

6. Biura sejmowe:

a) Pokój dla sekretarzy o dwóch oknach 50

b) Dwie sale do posiedzeń komisyj, każda od trzech oknach — razem 130

c) Sześć sal do tegoż użytku, każda o dwóch oknach — razem 270

7. Biuro komisarza rządowego:

a) Pokój komisarza 45

b) Pokój dla urzędników 45

c) Przedpokój.

8. Czytelnia dla posłów:

a) Sala o trzech oknach 70

b) Sala o dwóch oknach 50

Do przeniesienia 840

Z przeniesienia 840

9. Buffet:

a) Sala o trzech oknach	70
b) Dwie sale, każda o dwóch oknach	100
c) Kuchnia buffetowa powinna być pomieszczoną w suterrenach, a potrawy podawać się z niej będą za pomocą zwykle używanej do tego windy.	

10. Garderoba — może być pomieszczoną na lem piętrze, lub na parterze, odpowiednio do tego, jak projektującemu z układu jego planu wypadnie; jednakże zważyć należy, żeby się znajdowała w bliskości głównych schodów, i że tak rzec można — po drodze — i zawierać 120

11. Kancelaryja sejmowa:

a) Pokój dyrektora kancelaryi o dwóch oknach	45
b) Pokój dla protokolisty o jednym oknie	25
c) Pokój dla urzędnika oddziału rachunkowego o jednym oknie	25
d) Pokój dla urzędników o trzech oknach	65
e) " " " o dwóch oknach	45
f) " " " o jednym oknie	25
g) Dwa przedpokoje.	
h) Pokój dla woźnych i służby sejmowej.	

12. Stenografowie.

a) Sala pracy dla stenografów, więcej długa niż szeroka, musi być oświetlona trzema, lub czterema oknami, nie powinna być bardzo od sali sejmowej oddalona, żeby stenografowie wiele czasu na przechodzenie nie tracili	70
b) Pokój dla przełożonego o dwóch oknach	45
c) Przedpokój.	

13. Oprócz lokalności powyższych specjalnego przeznaczenia, potrzebne są jeszcze następujące:

- a) Podjazd kryty dla posłów,
- b) obszerny westibul — a przy nim
- c) pokój dla portyera, i
- d) biura pocztowe i telegraficzne, pomieszczone bądź w oddzielnych pokojach, każdy o jednym oknie, lub też w jednym pokoju o dwóch oknach, odpowiednio przedzielonym i urządzonym.
- e) Schody główne, wyłącznie dla lokalności sejmowych służące i odpowiednio swemu przeznaczeniu architektonicznie rozwiązane.
- f) Schodów drugorzędnych — tyle, wiele ich dobrze i wygodnie urządzona komunikacja wymagać będzie.
- g) Oddzielny zajazd do łóż i galeryi — westibul i jedno, lub dwoje schodów.
- h) Wychodki — oddzielne dla łóż i galeryi — oddzielne dla lokalności właściwych sejmowych. Te ostatnie atoli nie zgromadzone w jednym miejscu, lecz rozdzielone — tak, by główne grupy, z których całość lokalności sejmowych się składa, wygodnie i łatwo obsłużone były.

1sza suma 1475

B. Lokalności Wydziału krajowego.

14. Biuro Marszałka:

Ponieważ Marszałek sejmowy jest zarazem Prezydującym w Wydziale krajowym, przeto biuro jego położone być powinno w pośrodku między salą sejmową a lokalnościami dla Wydziału krajowego przeznaczonemi i składać się ma:

a) z pokoju Marszałka	45
b) z sali audyencyonalnej	45
c) z sali poczekalnej, gdzie jest zarazem biuro sekretarza prezydyalnego	45
d) z przedpokoju.	

15. Sala posiedzeń Wydziału krajowego umieszczoną być powinna w bezpośredniej łączności z biurem Marszałka — tak, że nawet wejście do niej mogłoby być z tego samego przedpokoju, ale może mieć i swój oddzielny przedpokój, gdyby układ wewnętrzny na to pozwalał. Sala może być o trzech lub czterech oknach

80

16. Departament I.

a) Pokój szefa departamentu o dwóch oknach	45
b) Pokój o dwóch oknach	45
c) Pokój o jednym oknie	25
d) Przedpokój	

17. Departament II.

a) Pokój szefa departamentu	45
b) Pokój sekretarza o jednym oknie	25
c) Pokój dla urzędników o dwóch oknach	45
d) Pokój dla urzędników o jednym oknie	25
e) Przedpokój.	

18. Biuro statystyczne w łączności z II. departamentem.

a) Pokój o dwóch oknach	45
b) dwa pokoje, każdy o jednym oknie — razem	50
c) Biblioteka, — pokój o trzech oknach	70
d) Biblioteka, — pokój o dwóch oknach	50

19. Departament III.

a) Pokój szefa departamentu o dwóch oknach	45
b) Pokój dla urzędników o dwóch oknach	45
c) Pokój dla urzędników o jednym oknie	25
d) Przedpokój.	

20. Departament IV.

a) Pokój szefa departamentu o dwóch oknach	45
d) Pokój dla sekretarza o jednym oknie	25
c) Pokój dla urzędników o dwóch oknach	45
d) Pokój dla urzędników o jednym oknie	25

Do przeniesienia 2415

Powierzchnie
w metrach

Z przeniesienia 2415

e) Przedpokój.	
21. Biuro techniczne w łączności z departamentem IV.	
a) Pokój nadinżyniera o jednym oknie	25
b) Trzy pokoje dla trzech inżynierów, każdy o dwóch oknach	135
c) Sala rysunkowa o 3ch lub 4ch oknach	70
d) Przedpokój.	
22. Departament V.	
a) Pokój szefa departamentu o dwóch oknach	45
b) Pokój sekretarza o dwóch oknach	45
c) Gabinet inspektora szpitali o jednym oknie	25
d) Trzy pokoje dla urzędników, z tych jeden o 2ch oknach i dwa po jednym oknie razem	95
e) Dwa przedpokoje.	
23. Departament VI.	
a) Pokój szefa departamentu o dwóch oknach	45
b) Pokój dla urzędników o dwóch oknach	45
c) Przedpokój.	
24. Buhalterya:	
a) Pokój dyrektora o dwóch oknach	45
b) Pokój zastępcy dyrektora o dwóch oknach	45
c) Dwie sale każda o trzech oknach — razem	140
d) 14 pokoi, każdy o dwóch oknach — razem	620
e) 4 pokoje, każdy o jednym oknie — razem	100
f) 3 przedpokoje.	
25. Kasa:	
a) Kasa właściwa o trzech oknach	70
b) Likwidatura o trzech oknach	70
c) Pokój o jednym oknie	25
d) Skarbiec	45
e) Przedpokój.	
26. Archiwum:	
a) 4 sale, każda o trzech oknach — razem	280
b) Przedpokój.	
27. Kancelarya:	
a) Pokój Dyrektora o dwóch oknach	45
b) Sala o trzech oknach dla kancelistów	70
c) Pokój o dwóch oknach	45
d) Pokój o jednym oknie	25
e) Pokój o dwóch oknach na protokół podawczy	45
f) Pokój o dwóch oknach, służący zarazem za przedpokój	45
g) Dwa pokoje, każdy o dwóch oknach, dla litografii	90
h) Oprócz tego składy na druki, narzędzia techniczne, oraz zapasowe meble.	

Do przeniesienia 4750

Z przeniesienia 4750

28. Oprócz powyższych lokalności, potrzebne są jeszcze następujące:

- a) Wejście, westibul i schody główne, do wyłącznego użytku głównych biur Wydziału krajowego.
- b) Pokój dla odźwiernego przy temże wejściu.
- c) Drugie wejście, westibul i schody.
- d) Schodów wewnętrznych tyle, wiele układ i dobra a wygodna komunikacja wymagać będzie.
- e) Wychodki, wygodnie rozmieszczone w różnych częściach budynku.

C. Mieszkania.

29. Mieszkanie Dyrektora kancelaryi, złożone z trzech pokoi, każdy o dwóch oknach, przedpokoju, kuchni i spiżarni razem	200
30. Mieszkanie portyera lokalności sejmowych: jeden pokój o dwóch oknach, jeden o jednym oknie i kuchnia	80
31. Mieszkanie odźwiernego lokalności Wydziału krajowego, jak powyższe	80
32. 8 pomieszczeń dla stróżów, z tych każde złożone z jednego pokoju i kuchni, o powierzchni 60 metrów — czyli razem	480
Razem	5.590

Uwaga: Powierzchnie powyżej podane, są średnie i dopuszcza się zmniejszenie o $\frac{1}{10}$ lub powiększenie najwyżej o $\frac{1}{5}$. — Nadto w obliczeniu powierzchni nie wchodzi grubości murów.

Liczba podanych okien nie jest również ściśle obowiązującą, a służy raczej do uwydatnienia formy pokoju względnie do zajętej powierzchni.

U w a g i o g ó l n e:

A) Co do zewnętrznej postaci gmachu.

Główny front budynku ciągnąć się będzie wzdłuż ulicy Słowackiego.

Plac przeznaczony do zabudowania, literą *A*) na planie oznaczony, położony mniej więcej w środku połaci, zawartej między ulicami Majerowską i Mickiewicza, ma 100 metrów długości od ulicy Słowackiego wyłącznie należącej do gmachu projektowanego, a na placach zbędnych, po obu stronach położonych, literami *B*) i *C*) na planie oznaczonych, pobudowane być mają zwykłe domy miejskie prywatne. Dla lepszego uwydatnienia i odosobnienia gmachu sejmowego domy rzeczzone cofnięte będą w głąb na 19 metrów od linii ulicy. Na uzyskanych tym sposobem miejscach pustych, założone będą skwery. Gmach główny od ulicy Słowackiego mieć zatem będzie, oprócz głównej swej elewacji — dwie elewacje boczne na rzeczony skwery.

Oprócz elewacji głównej gmachu — projektujący rozwiąże jednocześnie architektonicznie elewacje domów, na placach *A* i *B* pobudować się mających. Jakkolwiek elewacje te (nie mniej jak na 2 piętra) różnić się muszą od głównej elewacji gmachu, nie tylko wymiarami, lecz i sposobem architektonicznego traktowania, to jednakże, ponieważ będą symetrycznie względem gmachu głównego rozłożone, utworzą razem z tymże głównym gmachem poważną całość architektoniczną.

Architektura głównego gmachu winna być okazałą, poważną wytworną, nieprzeciętną zbytecznie bogactwem ornamentacji.

Elewecya od ulicy Kościuszki, jako drugorzędna, traktowaną być winna skromnie, lecz nie ubogo.

Elewacje wewnętrzne w dziedzińcach, chociaż trzeciorzędnej natury, muszą jednak być architektonicznie rozwiązane.

B) Co do wewnętrznego ułożenia.

Oprócz uwag, które w samym programie przy niektórych lokalnościach poczyniono, projektujący przy układaniu swoich planów starać się będą uwzględnić jeszcze następujące:

Obadwa wejścia główne tak do lokalności sejmowych jak i Wydziału krajowego znajdować się muszą od ulicy Słowackiego. W bliskości tychże wejść pomieścić należy mieszkanie portyera i odzwiernego, — (choćby w suterenu).

Sala sejmowa i wszystkie lokalności, bezpośrednio do niej należące — rozłożone być powinny na 1szem piątrze — bądź to w budynku głównym, bądź też w pawilonach tak frontowych jak i w dziedzińcach. — Gdyby jednak skutkiem usiłowania ścisłego zadośćuczynienia temu warunkowi niektóre części wypadły w zbyt wielkiem oddaleniu od sali sejmowej, to można niektóre z nich jak n. p. sale komisji pomieścić na parterze lub na 2gim piątrze, lecz zawsze jak najbliżej sali Sejmowej.

Biuro Marszałka, sala radna Wydziału krajowego pomieszczone będą od strony ulicy Słowackiego na 1szem piątrze. — Biura kancelaryi sejmowej o ile można w bezpośredniej komunikacji z biurem Marszałka.

Biura Wydziału krajowego, a szczególnie, wszystkie sześć departamentów — projektujący starać się będą pomieścić w budynku od strony ulicy Słowackiego, bądź w parterze, bądź na drugim piątrze.

Reszta lokalności Wydziału krajowego pomieszczone być mogą, albo w budynku frontowym od ulicy Kościuszki — albo w pawilonach bocznych dziedzińca, kasa, archiwum, protokół podawczy znajdować się muszą na parterze, na parterze również pomieścić należy mieszkanie Dyrektora kancelaryi, kancelarya Wydziału krajowego na 1szem piątrze — buhalterya zaś zająć może 1sze lub drugie piętro.

Przystęp do dziedzińca gmachu ułatwią przynajmniej trzy bramy przejazdowe, z których dwie byłyby od strony ulicy Słowackiego, a jedna od ulicy Kościuszki. — Przy każdej bramie pomieścić należy w suterenu mieszkanie dla stróża z bezpośredniem wejściem z tejże bramy. Pozostałe pięć mieszkań dla stróżów również w suterenu pomieszczone być mogą. — W tychże suterenu będą składy na drzewo opałowe lub węgiel.

Gdyby z ogólnego rozkładu i zaspokojenia wymaganych w programie potrzeb — czy to dla zamknięcia figury planu, lub też koniecznego dopełnienia piętra wypadło powiększyć zabudowaną powierzchnię, to zostawia się projektującemu do rozporządzenia — jeszcze dodatkowo od 20 do 30 pokoji czyli od 1000 do 1500 metrów.

C) Co do konstrukcyi i wewnętrznych urządzeń.

Budynek wzniesiony na wysokich suterenu składać się będzie z parteru, 1go i 2go piętra. 2gie piętro może się wznosić, albo na całej przestrzeni zabudowanej, albo też na niektórych tylko częściach budynku — pod tym względem zostawia się zupełną swobodę projektującemu, gdyż to zależeć może od układu i wyzyskania planu.

Wybudowany ma być cały na fundamentach z betonu.

Mury suterenu z kamienia, mury zaś nad ziemią od powierzchni trotoarów aż pod dach z cegły palonej, tak jedne zaś jak drugie murowane na zaprawę hydranliczną i tynkowane.

Izolowanie murów nadziemnych dla zabezpieczenia ich od wilgoci, jest warunkiem koniecznym. Cokoły, gzymsy, oprawy okienne mogą być z kamienia ciosowego. Ornamentacje zewnętrzne odlewane z cementu lub wapna hydraulicznego. Wewnątrz może być także użyty kamień ciosowy — stiuk (stuc) — a do odlewów cement, wapno hydrauliczne lub gips.

Dachy przykryte ogniotrwałym materiałem.

Powaly i wiązania dachowe drewniane.

Wyjątek do tego stanowią:

Sala sejmowa, której strop i wiązania dachowe będą żelazne.

Lokalności przeznaczone na kasę i archiwum będą sklepiene, sklepieniami zwykłymi na jedną cegłę grubemi.

W obu tych lokalnościach okna będą okratowane i zamknięte okiennicami żelaznymi w futrynach kamiennych. — Drzwi, szczególnie wchodowe, żelazne. — Skarbiec bez okien i bez pieca drzwiami żelaznymi od reszty lokalności kasowych oddzielony. — Korytarze sklepiene.

Wszystkie schody w całym gmachu winne być ogniotrwałe kamienne lub żelazne.

Podłogi wszystkich poddaszy winny być również ogniotrwałym wyłożone materiałem.

We wszystkich przedsieniach, westibulach, korytarzach, a nadto w lokalnościach kasowych i archiwach, podłogi będą z kamienia naturalnego lub sztucznego. W wychodkach asfaltowe.

We wszystkich salach posadzki dębowe.

Sala sejmowa, oraz lokalności otwarte do niej należące, jak westibul, schody, foyer, ogrzane będą ciepłem powietrzem, systemem połączonym z wentylacją — dokonywaną jednocześnie przez pulsacyą i aspiracyą.

Jakkolwiek szczegółowe opracowanie całego systemu ogrzania i wentylacji nie wchodzi zupełnie w zakres konkursu, jednakże projektujący wskazać winni na planie miejsca, w których wszystkie aparaty wentylacyjne i ogrzewalne umieszczone będą. — Wskazać niemniej winni miejsca przeznaczone na pomieszczenie kotłów i maszyny parowej, oraz komina aspiracyjnego.

Wszystkie inne lokalności tak do Sejmu jak i do Wydziału krajowego należące, ogrzane będą piecami kafflowymi — a wentylowane przez kanały w murach.

Sala sejmowa tak w dzień jak i w nocy oświetloną będzie z góry przez szklany sufit. W dzień przez szklany dach, w nocy zaś przez odpowiednie przyrządy gazowe po nad szklanym sufitem umieszczone.

Ogłoszenie konkursu.

Wydział Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w moc uchwały Wys. Sejmu z 5. Października 1874, iż ma być wybudowany gmach dla pomieszczenia Sejmu i Wydziału krajowego; ogłasza niniejszem

K O N K U R S

na wypracowanie projektów budowy gmachu na pomieszczenie lokalności sejmowych i biur Wydziału krajowego, a to na podstawie szczegółowego programu określającego, ilość, przeznaczenie i wzajemny stosunek różnych części składowych budynku, jak również warunki zewnętrznego kształtu, wewnętrznych urządzeń i konstrukcyi. Zaprasza panów architektów, do wzięcia udziału w tymże konkursie, i zapewnia autorom projektów, które przez sąd polubowny za najudatnionejsze, i za najwięcej odpowiadające warunkom programu uznane, jakoteż ze względu na techniczne i artystyczne rozwiązanie w całości lub z małemi zmianami do wykonania zalecone będą, następujące nagrody premiiowe:

Pierwsza nagroda 4000 zlr. w. a.

Druga nagroda 2500 zlr. w. a., i

Dwie nagrody każda po 1500 zlr. w. a.

Sąd polubowny przez Wydział krajowy mianowany, pod przewodnictwem Marszałka krajowego lub jego zastępcy obradujący, składać się będzie z 2. Członków Wydziału kraj. i 4ch Architektów, z pomiędzy najwięcej znanych, a w konkursie udziału niebiorących.

Nazwiska sędziów, ogłoszone zostaną w pismach publicznych, przed dniem przeznaczonym na zamknięcie konkursu.

Nazajutrz po zamknięciu konkursu, wszystkie nadesłane projekta, wystawione będą we Lwowie na widok publiczny, a to na przeciąg czasu dwutygodniowy. Po upływie tego czasu, oddane zostaną Sądowi do ocenienia.

Sąd polubowny orzeka o wartości projektów i wybiera cztery z pomiędzy nich, które za najwięcej godne przyznania im nagród przeznaczonych uważa; oznacza porządek w nagradzaniu względnie do wartości; i oznacza także ten projekt, który za najodpowiedniejszy do przyjęcia i wykonania uzna; oblicza przybliżenie kosztu budowy według wybranego projektu i cały operat wraz z motywami przedkłada Wydziałowi krajowemu do ostatecznego zatwierdzenia.

Opracowanie szczegółowych rysunków, oraz kierunek techniczny i artystyczny budowy, może być przedmiotem oddzielnej umowy z autorem projektu, który sąd jako odpowiedni do wykonania zaleci. Premiiowane projekta przechodzą na własność Wydziału krajowego.

Wynik konkursu ogłoszony zostanie w pismach publicznych.

Warunki konkursu. 8 maj 1875

1. Termin ostateczny do złożenia projektów uważa się na dzień 31. Grudnia 1875. roku do godziny 12. w południe. Po upływie tego terminu żaden projekt do konkursu przyjętym nie będzie.

2. Każdy projekt składać się winien:

- a) Z przekrojów poziomych czyli planów, fundamentów, suterenu, parteru, wszystkich pięter i poddaszy wykonanych na skalę 0m:005 na jeden metr ($\frac{1}{1000}$). Na planach tych winno być wypisane przeznaczenie każdego pokoju, jego wymiary i powierzchnia, nadto wymiary ogólne różnych części gmachu.
- b) Z elewacyj zewnętrznych od ulicy Słowackiego, od strony skwerów i od ulicy Kościuszki, wewnętrznych jednej lub więcej od dziedzińca, wszystkich wykonanych na skalę 0m:01 na jeden metr ($\frac{1}{100}$).
- c) Z elewacji frontowej od ulicy Słowackiego tylko, obu domów po skrzydłach gmachu wzniesie się mających na skalę 0m:01 na jeden metr ($\frac{1}{100}$).
- d) Z takiej liczby przecięć poprzecznych i podłużnych, żeby wewnętrzna architektura głównych części gmachu dokładnie uwidoczona była — wykonanych na skalę 0m:01 na jeden metr ($\frac{1}{100}$).

3. Do każdego projektu winno być dołączone wymotywowane opisanie budowy.

4. Każdy projekt na wszystkich tablicach rysunkowych będzie opatrzony dewizą. Ta sama dewiza znajdować się powinna na wierzchu zapieczętowanej koperty, w którą projektujący włoży swe nazwisko i adres dokładny.

Do nagrodzonych tylko projektów należące koperty otworzone będą.

Wedle na wstępie powołanej uchwały Wys. Sejmu koszt tej budowy nie ma przechodzić sumy 500.000 zł. w. a.

Panowie architekci życzący sobie wziąć udział w konkursie zechcą się zgłosić do Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem we Lwowie, gdzie wydane im będą: program budowy, plan sytuacyjny, plany niwelacyjne, oraz rysunki przedstawiające naturę gruntu, na którym gmach ma być wzniesiony.

We Lwowie dnia 28. Czerwca 1875.

W y k a z

ubikacyj zajętych przez Sejm i Wydział krajowy.

1. Budynek teatralny I. piętro.				
a)	Przedpokój, alkierz, pokój (Sekcja V) biuro Marszałka, — Sekretarze, — kancelaryi sejmowej przedpokój, — biuro sekcyjne, — stenografów i pokój przed salą	7	pokoje,	3 przedpokoje
b)	Sala sejmowa z 6 łóżami i 2 galeryami			1 sala
c)	Pokój (garderoba), dwa biura sekcyjne, — biuro komisarza rządowego (2 pokoje), przedpokój, bufet, kuchnia, (mieszkanie dozorca)	5	pokoje,	3 przedpokoje
2. Budynek pod l. 20 ³ / ₄ na Ulicy Kopernika na dole.				
a)	Przedpokój, cztery pokoje i sklep na kasę	4	"	2 " "
b)	Mieszkanie portjera	1	"	1 " "
c)	" dyrektora kancelaryi	4	"	2 " " 1 niża
d)	Archiwum Wydziału krajowego	4	"	2 " "
e)	Mieszkanie stróżów	3	"	" 3 komórki
f)	" odźwiernego	2	"	1 " "
g)	Protokół podawczy Wydziału krajowego	1	"	"
h)	Część Oddziału rachunkowego i część registratury rachunkowej	2	"	1 " "
i)	dtto dtto dtto	1	"	" " "
k)	Biuro statystyczne	2	"	1 " "
l)	Departament II.	2	"	1 " "
m)	" I.	2	"	" " "
n)	Sala radna i biuro Marszałka	1	"	1 1 " 1 niża
o)	Biblioteka i kancelarya przyboczna	2	"	" " "
p)	Departament III.	2	"	1 " "
q)	dtto VI.	3	"	" " "
r)	dtto IV.	7	"	1 " "
3. Budynek pod l. 21 ² / ₄ na ulicy Kopernika na dole.				
a)	Departament V.	6	"	1 " "
b)	Mieszkanie woźnego i stróża	2	"	" 2 niże
c)	Registratura rachunkowa	3	"	" " "
d)	Kasa podrzutków, Oddział rachunkowy dla szpitali Krakowskich i prowincjonalnych	5	"	1 " "
e)	Biuro Rady Departamentu V.	1	"	" " "
f)	Oddział rachunkowy, — drogowy, szupasowy, serwitutów, dodatków pod kultury krajowej, domestykalny, Stadnicki, emerytury, zakładów naukowych i dobroczynności. fundusz krajowy, szpitalny, sanitarny, w ogóle kontyści, cenzuranci, inkontryści, protokół i ekspedytura	12	"	1 " 1 niża
Ogółem		84	pokoje,	2 sali, 23 przedpokoje, 8 niż.

alkierz.
kuchnia,
bufet,
liczony
jako
przedpokój
kuchnie
jako
przed
pokoje
liczone.

kuchnie przerobiono na pokoiki

Wysoki Wydział krajowy!

Powołani przez Wysoki Wydział krajowy do oceny projektów budowy gmachu na pomieszczenie lokalności sejmowych i biur Wydziału krajowego, przystąpiliśmy bezzwłocznie, bo na-
zajutrz po zamknięciu wystawy dla publiczności, to jest 16. Stycznia 1876 do naszego zadania.

Przedewszystkiem postawiliśmy sobie pytanie, jakim jest nasze zadanie, i po dokładnem
zbadaniu ogłoszenia konkursu z dnia 28. Czerwca 1875 przyszliśmy do rezultatu, iż naszym zada-
niem jest ocenie projektów

- 1) pod względem rozkładu,
- 2) pod względem architektonicznym,
- 3) pod względem konstrukcyjno-technicznym,
- 4) pod względem finansowym.

Przystąpiliśmy więc do jak najgruntowniejszego zbadania wszystkich projektów w ilości 30.

Na pierwszy już rzut oka przekonaaliśmy się, że w obec małej ilości premii, wiele z tak
wielkim množem i kosztem wypracowanych projektów nie będzie mogło być wynagrodzonych. Jeżeli
z jednej strony okoliczność ta znacznie nam utrudniła nasze zadanie, to z drugiej strony doznaliśmy
znowu ulgi przez to, iż wiele projektów aczkolwiek pod względem konstrukcyjno-technicznym i arty-
stycznym zasługuje na wszelkie uznanie, jednak pod względem zastosowania się do terenu i do wy-
mogów rozkładu, tak znacznie odstąpiło od programu, iż nie mogło być wzięte w rachubę.

Wyłączyliśmy więc te projekty z pod dalszego rozbioru i przystąpiliśmy do jak najskru-
pulatniejszego rozbioru reszty.

Badania nasze przekonały nas, że żaden z projektów nie jest tego rodzaju, iżby cały lub
tylko z małemi zmianami mógł być zaleconym do wykonania. — Już sama kwestya kosztów jeżeli
się ma na oku wyznaczoną przez Wysoki Sejm sumę 500.000 złr., musiałaby wszystkie projekty usunąć.
Mając wszelako na oku, iż jest czystą niemożnością, za sumę 500.000 złr. wybudować gmach na pomieszcze-

nie Sejmu i Wydziału krajowego, przekonawszy się z programu, iż ilość ubikacyi w nim wymienionych odpowiada tylko potrzebie, że wybudowanie sali sejmowej, jej oświetlenie z góry, jej ogrzanie i wentylacja, a nakoniec jej odpowiednie udekorowanie znaczniejszych wymagają kosztów, niż przy zwykłych budynkach mieszkalnych, musieliśmy przy ocenieniu odjąć kwestyi kosztów, to znaczy, iżby przekroczenie sumy 500.000 złr. wykluczało projekt od możliwości być premiowanym.

Mimo to wszelako nie spuściliśmy kwestyi kosztów z oka w przekonaniu, iż przy jej wyznaczeniu tylko ścisła potrzeba i trwałość budowy przy słusznem uwzględnieniu wysokiego jej przeznaczenia uwzględnione być winne.

Konkurs ogłoszony 28. Czerwca 1875 nie wkłada na sąd polubowny obowiązku przyznania nagród tym tylko projektom, które pod każdym względem programowi odpowiadają, ale oznacza, iż nagrody winne być przyznane tym projektom, które sąd za najdatniejsze i najwięcej odpowiadające warunkom uzna.

Na tym stojąc gruncie i po najściślejszem zbadaniu, sąd polubowny wybiera z pomiędzy nadesłanych projektów jako najwięcej zbliżające się do programu a zatem jako najwięcej godne przyznania im nagród, cztery a to w następującym porządku:

1. Spes.
2. Nil de nobis sine nobis.
3. Honor praemium.
4. Per ardua ad astra ;

i zaleca je do premiowania, przyczem zauważa, iż projekt pod dewizą „Spes“ najmniej ze wszystkich czterech wymagałby zmiany, jeżeliby został wzięty za podstawę do budowy.

Przystępujemy do kwestyi kosztów:

Chociaż projekt pod dewizą „Spes“ najmniej wymagałby zmiany, to przecież wymagałby on w wykonaniu za wiele kosztów, iżbyśmy go mogli w jego teraźniejszym ustroju zalecić do wykonania.

Inne trzy projekty wymagałyby za wielkich zmian.

Ale wszystkie 4 projekty razem wzięwszy, posiadają tak wielkie zalety pod względem artystycznym i konstrukcyjno-technicznym, tyle znakomych myśli i szczegółów, iż zastosowanie ich przy układaniu ostatecznego planu musi doprowadzić do najlepszego rezultatu, do rezultatu, który wymogom programu zupełnie odpowie.

Zebranie takich pomysłów jest właściwym celem rozpisania konkursu a doświadczenia w całym świecie cywilizowanym ucza, iż wyjątkowo tylko i to przy mniej skomplikowanych budowach otrzymuje się w drodze konkursu plan zupełnie do wykonania zdolny.

Zwykle przystępuje się na podstawie premiowanych planów do ułożenia ostatecznego już całkiem odpowiedniego planu.

Nie przystępujemy więc do ocenienia kosztów budowy podług premiowanych planów, ale do orzeczenia, ile kosztą te według samej potrzeby w programie wykazanej ze słusznem uwzględnieniem wysokiego przeznaczenia gmachu wynosić będą i w tym względzie wyrażamy nasze przekonanie oparte na doświadczeniach, iż kosztą te, bez kosztów administracyi podczas budowy opędzić się dadzą sumą miliona dwóchsettysięcy złr. w. a.

W końcu niech nam wolno będzie postawić wniosek, aby ze względu, iż tak wielka liczba znakomitych artystów z wielkim kosztem i nakładem pracy przesłało swoje projekty a stosunkowo tylko mała ilość mogła być premiovana, Wysoki Wydział krajowy przy odesłaniu niepremiowanych projektów, raczył autorom wyrazić swoje podziękowanie.

We Lwowie dnia 28. Stycznia 1876.

Oktaw Pietruski w. r.
jako Przewodniczący sądu polubownego.

Sędziowie:
Władysław hr. Badeni w. r.
Członek Wydziału krajowego,
Józef Wereszczyński w. r.
Członek Wydziału krajowego,
Księżarski w. r.,
Juljan Zachariewicz w. r.,
Ludwik Wierzbicki w. r.,
Antoni Łuszczkiewicz w. r.

Wykaz

dochodów z realności L. 717²/₄ za czas od 30. kwietnia 1875
do 31. stycznia 1876.

	Szczegół		Ogół	
	złr.	ct.	złr.	ct.
1	Czynsze z odnajmu ubikacyj:			
	w Kwietniu 1875		2595	52
	" Maju "		315	33
	" Czerwcu "		263	33
	" Lipcu "		139	34
	" Sierpniu "		172	35
	" Wrześniu "		157	34
	" Październiku "		1833	33
	" Listopadzie "		336	68
	" Grudniu "		113	34
	" Styczniu 1876		173	34
			6099	88
2	Procent zwłoki od czynszów nieopłaconych na termin .		13	44
3	Zwrot za markę stemplową i sfluczone szyby		—	97
4	Opłata za plac pod cyrk od p. Suhra		—	—
5	Dochód za sprzedaną trawę		—	—
6	Ze sprzedaży 90 prześcieradeł wybrakowanych		—	—
	<u>Suma dochodów</u>		—	—
			6489	29
	Od tego wydatki:			
1	Asekuracja realności		130	31
2	Podatek gruntowy i domowy od realności		1648	93
3	Wynagrodzenie stróża		64	—
4	Konserwacja budynków		155	12
5	Drobne wydatki: jak światło, miotły etc.		9	85
	<u>Suma wydatków</u>		—	—
			2008	21
	<u>Czysty dochód po odtrąceniu wydatków</u>		—	—
			4481	08

Lwów, dnia 2. Lutego 1876.

